

Pakama maŋgahani ya Melefit àhiaba ana Zeŋ a ni

Ere ye ti mədəmki ka pakama maŋgahani ya Melefit àhiaba ana Zeŋ a ni

Maslaŋa ya ti àbəki wakita hini ni ti àðafa slimi gayaŋ a wakita ni ba : nani Zeŋ (1.1 ; 1.4 ; 1.9 ; 22.8). Kwa ka mənjəki gani ndam ga Yezu tədəm Zeŋ nani ti Zeŋ zal asak ga Yezu, bay ya ti àbəki Ma Məweni Sulumani ge Zeŋ ni.

Àbikioru wakita ni ti ana ndam ga Yezu ya təcakalavu a kəsa adəskəlani bu ka had Azi ni (kani ti, had Azi ti ka had Tərki). A vad nahaj təfiyu Zeŋ a daŋgay vu ka had Patmos (Patmos ti had gəziteni a hud ga dəluv bu kà gəvay ga had Azi) : ka ya ti naŋ àbu eslini ni ti Yezu àhiaba ma, àŋgazliaya zlam ya ti amagravu na. Kələŋ gani Zeŋ àbəki pakama ya ti èci ni akaba zlam ya èpi ni ka wakita.

Ka mənjəki ga wakita ni ti Zeŋ àdəm ahəmamam Yezu àŋgazlivu ni : Yezu ti Bay gədakani àtäm bəbay ndahanj dek ; agur zlam dek ; ku kisim ya ti akad mis ni day agur (1). Kələŋ gani Zeŋ ahəŋgri ma ga Yezu ya àhiaba ni ana ndam gayaŋ ya təcakalavu a kəsa adəskəlani bu ni (2-3). Yezu àvi njəđa ana tay, àləgia ana tay a daya : àhi ana tay tijikia ke divi a ba. Ma gayaŋ ya àhi ana ndam nday nani ni ti, ku kani day ahi ana ndam gayaŋ dek.

Kələŋ ga pakama nani ti Zeŋ àŋgəhad zlam ya Yezu àŋgazliaya ni (4-22). Pakama hini ti akada

pakama ndahañ ya mèdi ahàr a Wakita ge Melefit mæweni bu ni do : zlam ya ti Zeñ àñgøhad ni ti zlam mañgahani, àñgøhad ti àzay mazavu ga zlam : àdømki ma ka mæslér ge Melefit àna mazavu ga bonjfur, àdømki ma ka ndam ga Yezu ya tækakalavu a kësa gërgërani bu ni àna mazavu ge cengel (1.20) ; àdømki ma ka Rom àna mazavu ga Babilon, ahkay do ni ga wal hala (17.3-10) ; àdømki ma ke Seteni àna mazavu ga kurmbu, ahkay do ni ga gavanj (20.2) ; àdømki ma ka ndam ga Yezu àna mazavu ga mëva ga Yezu, ahkay do ni ga kësa njølatani (21.2). Pakama nani ti akada ga pakama ge Deniyel ya àbøki ni (Deniyel 7-12).

Ku tamal pakama nani dek zløzlaðani nøngu ni, ahar gødfakani mici tata : ka mandav ga duniya ti Yezu emihiti ndam ezir gayanj dek (19.11-21), mæk ndam gayanj atanjøhad akaba Melefit a mèlanj sulumani bu ga kañgay-kañgayani (21-22). Ka sarta ge Zeñ ya àbøki ma hini ni ti tègria daliya ana ndam ga Yezu a dal-dal (2.10 ; 2.13 ; 6.9-11). Ma ge Zeñ ya àbøki ni ti àvia njøða ana ndam ga Yezu a dal-dal, avi njøða ana leli daya.

Mænþeki ga ma ge Zeñ

¹ Wakita hini ti adafaki ere ye ti Yezu *Krist àhiaba ana ndam mægri tøwi ana Melefit a ni. Meløfit àhi pakama gani ti mæhi ana tay, ti tøsør ere ye ti amara magravu wudak ni. Nahkay zla ti Yezu Krist àslørbiyu mæslér gayanj afa ga bay mægri tøwi gayanj Zeñ ga madafakiaba ere gani nana. ² Zeñ àhi ere ye ti tøhi ni dek akaba ere ye ti èpi ni dek ana mis. Àhi ana tay pakama hini ti ma ge Melefit

ededinj. Adafaki pakama gani ge jiri ti Yezu Krist.
³ Maslaña ya ti ejenji wakita hini ana mis ni ti mâmârvu, adaba ahèngri pakama ge Melefit ana tay. Nday ya ti tâbi slimî, tégaskabu pakama gani mâbækiani ni day tâmârvu. Adaba sarta ga zlam gani ènjia wudak.

Zeñ agri sa ana ndam mæfæki ahàr ke Melefit a kësa adæskélani ni bu

⁴ Nu Zeñ nègri sa ana kuli ndam ga kësa adæskélani ka had Azi, lekùlum ya këfumki ahàr ke Melefit, kâbum *kacakalumvu ga mahèngalay nañ ni. Melefit mágri sulum gayan ana kuli, mágrey ti *kânjéhadumkabu àna sulumani ti ! Nañ ti nañ àbu kwa ahaslani, nañ àbu nihi, nañ amélèbu kama daya. Nañ ti nañ àbu manjéhadani e kërsi gayan bu e melefit bu. Mësuf adæskélani gayan ni tâgri sulum ana kuli, tâgray ti kânjéhadumkabu àna sulumani daya. Mësuf nday nani tâbu kè meleher gayan. * ⁵ Yezu *Krist mágri sulum gayan ana kuli, mágrey ti kânjéhadumkabu àna sulumani ti. Nañ ti ere ye ti adém ni dék ma ge jiri. Bay ya ti àngaba e kisim ba enjenjena ni ti nañ. Nañ Bay ga bëbay ga duniya ni dék daya.

Yezu Krist ti mis dék tâzlëbay nañ azuhva gayan ya àmèt ni ti adafaki awayay leli. Àmèt, mimiz gayan àdègaya ti ga mèhèlaba leli a zlam magudarani geli ni ba. ⁶ Nañ Bay geli gëdakani, àna tewi gayan ni mìgia ndam gayan a, agur leli. Àgray

* **1:4** A majalay ahàr ga ndam Zëde bu ni ti adeskela ti lemera mañgahani àtam lemera ndahañ ni dék. Nahkay ti mësuf adeskélani ni ti adafaki tewi ge Melefit ya àgray a molañ bu dék ni ti àbèlay dal-dal.

ti leli dék mìgia ndam *mañgalabakabu mis akaba Bæñani Melefit a. Nahkay ti mis dék tâzlèbay nañ, adába njëda gayan àbu, eslikî mègur tay ga kançgay-kançgayani. Aya nahkay !

⁷ Mænjumoru, nañ tegi ara e kidin ga maklaðasl ba, mis dék etipi nañ.

Ku ndam ya tâtëhad nañ ni day etipi nañ.[†]

Jiba ya ka mèlañ ni dék etitewi azuhva nañ.

Iy, amagravu ti nahkay.

Aya nahkay !

⁸ Bay Melefit àdëm ahkado : « Bay ya ti ànjëki ka magray zlam dék ni ti nu. Bay ya ti emendeverin zlam dék ni ti nu gani daya. » Nañ ti nañ àbu kwa ahaslani, nañ àbu nihi, amèlèbu kama daya. Nañ njëda-njëdani, agur zlam dék.

Yezu ànygazlivu ana Zen

⁹ Àdëm ma hini ti nu Zen wur ga mèn gekuli. Leli dék ti mèbu ka ahar bëlañ akaba Yezu *Krist akada mis bëlañ. Nahkay ti leli mèbum macakumkabu daliya ka ahar bëlañ, mègrumoru tèwi geli ka ahar bëlañ, mèmbrèñum do. Leli mèbu ka ahar bëlañ a Mègur ga Yezu bu, nañ Bay geli daya. A vad nañan tègës nu, tòru àna nu ka had Patmos e kidin ga yam bu. Tègës nu ti adaba nèbu nañ ma ge Melefit ana mis, nagrakia sedi ka Yezu a palam. ¹⁰ Nu nèbu eslini ti kà fat ga Bay geli nañema, *Mèsuf ge Melefit àgës nu. [‡] Eslini nìci dèngu ga maslanja kélèñ goro, nañ àbu ahënday kay kay akada ge mezlelim ni. ¹¹ Àhu ahkado :

[†] **1:7** Mænjay Zakari 12.10 ; Zen 19.37. [‡] **1:10** Fat ga Bay geli ti fat ga ladi, adába ka fat gani nani ti Yezu ànygaba e kisim ba.

« Ere ye ti kipi ni ti bəki ka wakita, kâslərikaboru ana ndam məfəku ahàr ya təbu *təcakalavu a kəsa adəskəlani ni bu : Efez, Simirinj, Pergam, Tiyatir, Sart, Filadelfi akaba Lewədisi ni. »

12 Nàra nìcia ma na ti nàmbatvu ge mipi maslaña ya ti azlapay ni. Nàra nàmbatva zla ti nìpi *cenjel adəskəla mabəhadkiani ka zlam ga gru agavəla. **13** Nìpi maslaña naħaŋ, àngazluvu akada mis hihirikeni micikeni e kidiŋ ga zlam ya təbəki cenjel ni bu. Maslaña gani nani ti àfakabu azana zəbalani cekw ka aləŋ ga asak, gugum məwəlanı àna maslpara ga gru. **14** Məhər ga ahàr gayaŋ ni bəd-bəd talla, bəd-bəd gani àtama ge sləzi a. Eri gayaŋ ni asladay akada ga aku ni. **15** Asak gayaŋ ni nduza akada ga ara ya ti təzaya a aku ba ni, dəŋgu gayaŋ ni ahənday akada ga yam ya ti acuhway kay a zalaka bu ni. **16** Boŋgur təfəŋ a ahar ga daf bu adəskəla, maslalam ahəraya a ma gayaŋ ba, ma ga maslalam ni cecəni məzumani. Meleher gayaŋ ni asladay akada ga fat wis-wiseni ni. **17** Nàra nìpia naŋ a nahkay ti nədəd kà asak gani akada nu məmətani. Naŋ ti ni àfəku ahar ga daf gayaŋ, àhu : « Aŋgwaz àwər kur ba. Wudaka zlam dek ànjəki ti nu nəbu àndava ; ka mandav ga zlam dek day nu anələbu. **18** Bay ya ti naŋ àbu àna sifa ni ti nu ; nəməta mək nàŋgaba, nahkay ananjəhad àna sifa ga kaŋgay-kaŋgayani. Nəgur kisim akaba məlaŋ ge *kisim daya. **19** Nahkay zla ti zlam ye kipi ni dek bəki ka wakita : bəki ere ye ti naŋ àbu agravu nihi ni akaba ya ti ara agravu wudak ni dek. **20** Àki ka boŋgur adəskəlani ya kipi a ahar ga daf goro bu ni akaba àki ka zlam ga gru adəskəlani ga

məbəki cengel adəskəlani nahəma, ma mañgahani gani ti nihî : boñgur adəskəlani ni ti *məslər ge Melefit, təfi ahàr ana ndam goro a kəsa adəskəlani bu ni. Cengel adəskəlani ni ti ni ndam goro ya *təcakalavu a kəsa adəskəlani ni bu ni. § »

2

Ma ga Yezuya àhi ana ndam gayaŋya təcakalavu e Efez ni

¹ Àhu keti : « Biki pakama hini ana *məslər ge Melefit ya abi slimî ana ndam goro ya *təcakalavu e Efez ni. Pakama gani nani ti ga Bay ya ti boñgur təfəŋ a ahar ga daf bu adəskəlani, asawaday e kidiŋ ga zlam ga gru adəskəlani ga məbəki *cengel adəskəlani ni bu ni. Pakama gayaŋ ni ti nihî, ² àdəm : Nèsəra təwi gayak ya kagray na, nak kəbu kagray təwi àna njəda, kəbu kebəsey, kəbi kəvi divi ana ndam cuday ga məhurkiviyani ke kuli bi daya. Ndam ya tədəm nday ndam *asak goro, ay nday ndam asak goro do ni ti kàmənjaləŋaba kà tay a, kèsəra nday ndam masəkađ malfada masakani. ³ Nak kəbu kebəsey, kàcaka daliya azuhva nu a, kàmətaň ndo.

⁴ « Ay ti zlam àbu bəlaŋ kàgudara, nəhukki : Kàwayay nu akada ya kàwayay nu enjenjeni ni va

§ **1:20** Məslər ge Melefit ya təfi ahàr ana ndam ga Yezu a kəsa adəskəlani bu ni : mis ndahaŋ tədəm məslər ya afi ahàr ana ndam ga Yezu a kəsa nahaj bu ni ti mis hihirikeni ya təgur mesedi ni dek ; mis ndahaŋ ti ni tədəm məslər ti, ndam ge mesedi ni dek akaba məslər məslərani ya afi ahàr ana tay ni. Ay pakama ge Zeŋ ya abiki ana məslər ya afi ahar ana ndam ge Melefit a kəsa nahaj bu ni ti, àhi ana ndam ga Yezu ya *təcakalavu a kəsa gani nani bu ni akada nday dek mis bəlaŋ.

do. ⁵ Jalaki ahàr ka manjəhad gayak ye enjenjeni ni, ñga pi kàñgoya kéləñ a ni day ti. Mbatkaba majalay ahàr gayak a, gray tewi akada ya kàgray enjenjeni ni. Tigi ti kàmbatkaba majalay ahàr a do nahëma, anara afa gayak a, nara nəzaba cengel gayak na akaba mèləñ ya tafəkadki na. ⁶ Ay zla nahëma, zlam nahañ àbu bèlañ nazləbaki kur : ere ye ti ndam Nikolas *təcahi ana mis ni ti kàwayay do ferereni akada goro ya nàwayay do ferereni ni.

⁷ « Maslañja ya ti slimì àfəñ ge mici zlam nahëma, mîci ere ye ti *Mësuf Njəlatani ahi ana ndam goro ya təcakalavu a kësa gërgërani bu ni.

« Maslañja ya ti èyefinjá kà zlam magudarana nahëma, anëvi divi ga mëzum bëza ga mëngëhaf ya àbu a mèləñ sulumani ge Melefit bu ni. Bëza ga mëngëhaf nani ti avi sifa ana mis. »

Ma ga Yezu ya àhi ana ndam gayanjya təcakalavu e Simiriñ ni

⁸ Àhu keti : « Biki pakama hini ana *mëslér ge Melefit ya abi slimì ana ndam goro ya *təcakalavu e Simiriñ ni. Pakama gani nani ti ga Bay ya ti ànjëki ka magray zlam ñek, emendeveriñ zlam ñek, nañ gani ya àmət mëk àñgaba e kisim ba ni. Pakama gayanj ni ti nihi, ⁹ àdëm : Nësëra daliya gayak ya ti kacakay na, nësëra nak talagani. Ay ge jiri nahëma, zlam gayak àbu. Nësëra ma magëdavani ya mis tekelkùkiyu na daya. Ndam ya tekelkùkiyu ma ni tèdëm nday ndam *Zëde, ambatakani do nday ndam Zëde do, nday ndam ya təcakalavu

* **2:6** Leli mësér ere ye ti ndam Nikolas tèdëm ni do, ay mëséra nday ndam magudar zlam ya tåñbay divi ga Yezu do ni.

ga madəbay *Seteni ni. ¹⁰ An̄gwaz àwərfənja kur ka daliya ya akacakay ni ba. Sərumki : Seteni aməbiyu ndam gekəli ndahanj kay a dañgay vu, awayay ti ahəlfənja eyə kē kuli a. Akəgrum daliya vad kru. Ku takad kur nəŋgu ni, kəmbrən məfəku ahàr ba. Kəmbrən məfəku ahàr ndo nahkay nahəma, anəvuk sifa ga sulum adaba kèyefiňa kā zlam magudarana.

¹¹ « Maslaňa ya ti slimı àfən ge mici zlam nahəma, mīci ere ye ti *Məsuf Njəlatani ahi ana ndam goro ya təcakalavu a kəsa gərgərani bu ni.

« Maslaňa ya ti èyefiňa kā zlam magudarana nahəma, ku tamal àməta nəŋgu ni amanġaba, aməmət day-day va do, *kisim ye cü ni amazay nań do. »

Ma ga Yezu ya àhi ana ndam gayaň ya təcakalvu a Pergam ni

¹² Àhu keti : « Biki pakama hini ana *məslər ge Melefit ya abi slimı ana ndam goro ya *təcakalavu a Pergam ni. Pakama gani nani ti ga Bay ya ti nań àbu àna maslalam ma gani cecħeni məzumani ni. Pakama gayaň ni ti nihi, ¹³ àdəm : Nəsəra məlanj manjəhad gayak a, nak ka məlanj ge *Seteni, kərsi gayaň àbu eslini. † Təkad Antipas ti afa gekəli eslini ka məlanj ge Seteni ya anjəhad ni. Antipas ti bay magrakua sedi a, àmbrən nu ndo. Ku tamal təkada nań a nəŋgu ni nak day kəmbrən nu ndo simiteni, kəbu kəfəku ahàr kekileňa.

† **2:13** A Pergam ti məlanj gədakani ge meviyekiki zlam ana Zəs melefit gədakani ga ndam Gres ni àbu. Ahay nahań àbu, tazləbavù bay gədakani ga ndam Rom ni akada nań melefit eslini. Yezu àdəm kərsi ge Seteni àbu a Pergam ti azuhva zlam nday nani.

¹⁴ « Ay ti zlam àbu kàgudara, nèhukki : mis ndahanj tèbu afa gayak ti tègëskabá ere ya *Balam àdrafaki na. Åhi ana bay Balak mâgosay ndam *Izireyel ti tâhëpèd aslu ga përa akaba tâgray mesuehvu. ¹⁵ Mis ndahanj tèbu afa gayak tègëskabá ere ye ti Nikolas ‡ àdrafaki na daya. ¹⁶ Nahkay nèhuk : Mbatkaba majalay ahàr gayak a. Tigi ti kàmbatkaba do nahëma, nara afa gayak a wudak, nara nakadvafarjya kà ndam gayak na àna maslalam ya ahëraya a ma goro ba na.

¹⁷ « Maslaña ya ti slimì àfèn ge mici zlam nahëma, mîci ere ye ti *Mësuf Njëlatani ahi ana ndam goro ya tècakalavu a kësa gërgëraní bu ni.

« Maslaña ya ti èyefinjá kà zlam magudarana nahëma, anëvi *man manjahani ni. Anëvi koskosay daya : ka koskosay gani nani ti slimì maweni àki mëbékiani. Maslaña ya àsëra slimì gani nana ni ti àbi, si asër ti maslaña ya ti tèvia akur gani nana ni kwa. »

Ma ga Yezu ya àhi ana ndam gayan ja tècakalavu a Tiyatir ni

¹⁸ Åhu keti : « Biki pakama hini ana *mëslér ge Melefit ya abi slimì ana ndam goro ya *tècakalavu a Tiyatir ni. Pakama gani nani ti ga Wur ge Melefit, nañ ya ti eri gayan asladay akada ga aku ni, asak gayan ni akada ga ara sulumaní ni. Pakama gayan ni ti nihi, ¹⁹ àdëm : Nësëra tewi gayak ya kagray na, nësëra këbu kawayay mis, këbu këfèku ahàr, këbu kebësey zlam ñek, këbu këfi ahàr ana tewi

‡ 2:15 Mënjaki ke ere ye ti mëbékiani ka 2.6 ni.

daya. Nèsèra tewi gayak ya kagray nihi ni àtama ya kàgrabiya enjenjeni na.

20 « Ay ti zlam àbu kàgudara, nèhukki : këvia divi ana Zezabel, wal ya àdäm nañ bay mahèñgaray *pakama ge Melefit na. § Ambatakani do wal nani ti nañ àbu adëfiki zlam ana ndam mègru tewi ge mesipet tay àna nañ. Awayay ti tâgray mesuehvu akaba tâhèpèd aslu ga pèra. **21** Nèvia sarta ti mâmbatkaba majalay ahàr gayan a, ay ti kekileña àcuhway do ; agroru mesuehvu gayan zlam gayan. **22** Nihi nahèma, nara nèfèki armèwèr, ara acakay daliya ka slalah gayan. Ndam ya tagrafènja mesuehva ni tigi ti tàmbatkaba majalay ahàr gatay a ndo, tèmbrèn tewi gatay magèdavani nani ndo ni ti atècakay daliya dal-dal daya. **23** Nara nabazlfènja bëza dek daya, ti ndam ya tèfèki ahàr ke Melefit, tècakalavu a kësa gèrgèrani bu ni dek tara tèsèr : bay ya ti àssèra majalay ahàr ge mis a akaba zlam ya mis tawayay na ti si nu kwa. Lekùlum dek anèpèl këli, ku way way do ke tewi gayan ya àgray ni.

24 « Lekùlum ndam Tiyatir ndahan ni këbum këfumki ahàr ke Melefit. Lekùlum ti kicëmiki ma ga wal ni ndo, kàcahum ere ye ti mis nday nani tèdäm zlam manjahani ge *Seteni ni ndo. Lekùlum nahèma ere ye ti nèhi ana këli grum ni ti àbi. **25** Ay ti ere ye ti nèhi ana këli ni ti nihi : Gësumkabá ma ya nèhi ana këli na, këmbrènjum ba duk abivoru ana

§ **2:20** Zezabel ti wal ga bay Akab ga had Izireyel ahaslani (1 Bëbay 16.31). Zezabel ti wur Izireyel do, ahèñgrioru ahàr a had ana Bal melefit ga ndam Kanañ. A Wakita ge Melefit bu ni ti wal ya agosay mis ti tèdëbay divi ge Melefit ba ni lu tèzalay nañ Zezabel.

sarta goro ya anan̄ga ni.

²⁶ « Maslañja ya ti èyefiña kà zlam magudarana, àgəskabá ere ye ti nawayay na duk abivoru ana vad gayan a nahəma, anəvi njəda ga məgur jiba gərgərani. ²⁷ Maslañja nani ti emigi bay 6ilek-bilekeni, amahətay jiba nday nani àna aday ga ara ; aməgri ana tay ti akada ga maslañja ya ti eheñkaba misek ge elibisl a təzlu-təzlu ni. * ²⁸ Anəvi njəda ga magray zlam nday nani akada ga Baba ya àvu ni. Maslañja nani ti anəvi bamti ya ti acəlaya ge dəena ni daya. †

²⁹ « Maslañja ya ti slimì àfəñ ge mici zlam nahəma, mīci ere ye ti *Məsuf Njəlatani ahi ana ndam goro ya təcakalavu a kəsa gərgərani bu ni. »

3

Ma ga Yezuya àhi ana ndam gayañya təcakalavu a Sart ni

¹ Åhu keti : « Biki pakama hini ana *məslər ge Melefit ya abi slimì ana ndam goro ya *təcakalavu a Sart ni. Pakama gani nani ti ga Bay ya ti məsuf ge Melefit təfəñ adəskəla akaba bonjur təfəñ adəskəlani ni. Pakama gayañ ni ti nihi, àdəm : Nəsəra təwi gayak ya ti kagray na. Mis tədəm nak ti kəñgəta sifa, ambatakanı do nak məmətani sawañ. ² Nak kəbu kendevervu wuñsak, ay ti cik-aba. Zlam nahanj àgəjənifuka, àmət ndo, ay ahàr àdəm zay njəda gayak, do ni ti zlam gani nani day ara amət. Nàmənjaləñja ana təwi gayak na, nipi ti èsli aran̄ja kə meleher ge Melefit goro do.

* ^{2:27} Mənjay Limis 2.8-9. † ^{2:28} Bamti ya ti acəlaya ge dəena ni ti Krist. Mənjay Mañgahani 22.16.

³ Sérki ka ma ge Melefit ya ti kici ahaslani ni. Sérki ahémamam kègëskabu ma gani ahaslani ni. Kèsérkia ti gëskabá, mbatkaba majalay ahàr gayak na. Tigi ti kípidekvu do nahëma, anara afa gayak a. Anara ti akada ga zal akal ni, akèsér sarta gani do. ⁴ Ay ti ndam gayak ndahanj fal tèbu a Sart ti azana gatayani tègës arda ndo. Nday mëbakabu azana bëd-bëdani, amasawaday akaba tay, adaba tìsliki tata.

⁵ « Maslaña ya ti èyefinjá kà zlam magudarana nahëma, amëbakabu azana bëd-bëdani, anëbëzkia slimì gayanj ka wakita day-day do. A wakita nani bu ni ti nàbëkia slimì ga ndam ya tèngëta sifa ni. Kè meleher ga Baba akaba kè meleher ga mëslér gayanj nahëma, anëdäm vay-vay nañ ti mis goro.

⁶ « Maslaña ya ti slimì àfèn ge mici zlam nahëma, mici ere ye ti *Mësuf Njëlatani ahi ana ndam goro ya tëcakalavu a kësa gërgérani bu ni. »

*Ma ga Yezuya àhi ana ndam gayanjya tëcakalavu
a Filadelfi ni*

⁷ Àhu keti : « Biki pakama hini ana *mëslér ge Melefit ya abi slimì ana ndam goro ya *tëcakalavu a Filadelfi ni. Pakama gani nani ti ga Bay ya ti nañ *njëlatani, nañ jireni ni, nañ ti lekili ga bay Devit àfèn a ahar bu . Tamal àzlëkaba mahay a ti maslaña nahanj àzlëkvu koksah, tamal àzlëkvà day maslaña nahanj àzlëkaba koksah. Pakama gayanj ni ti nihi, ⁸ àdäm : Nësëra tëwi gayak ya kagray na. Nësëra njëda gayak àhëca, akaba nani dék kèmbrèn nu ndo, kègëskabá pakama goro a. Nihi nahëma, nèzlëkukaba mahay a, maslaña ya ti eslikì mëzlëkvu mahay nani ti àbi.

⁹ Nèhuk nahëma, ndam ya tècakalavu ga madəbay *Seteni, tèdəm nday ndam *Zude ambatakani do tasəkad malfada, nday ndam Zude do ni, ere ye ti anəgri ana tay ni nihi : anəfəki ŋgasə ka tay, ti târa tâbəhaduk mirdim meleher ndiba ndiba ana had. Nahkay ti atəsər nu nèbu nawayay kur.

¹⁰ Nak ti kègəskabá pakama goro na, kèmbrəŋ ndo. Nahkay nu day anahətay kur ka sarta ga daliya ya amərəkia ka ndam ga duniya əek ni, anəmbrəŋ kur do. Daliya gani nani ti ecirkaba mis a : mis ndahanj goro, mis ndahanj ti ni goro do. ¹¹ Nu nèbu naŋga wudak. Gəskabá ma ya ti nèhuk na lala, kèmbrəŋ ba. Nak kəbu àna sifa ya nəvuk ga sulum adaba kəyefiŋa kà zlam magudarana ni : tigi ti kèmbrəŋ ma goro ndo nahëma, maslaŋa àbi amazafuka sifa gani nana bi.

¹² « Maslaŋa ya ti èyefiŋa kà zlam magudarana nahëma, anafəkad naŋ, emigi medikedik ga *ahay gədəkani ge Melefit goro ni, amanjəhad a məlanj sulumani nani bu ga kaŋgay-kaŋgayani. Anəbəki slimi ge Melefit akaba slimi ga kəsa gədəkani ga bay Melefit goro ka naŋ. Kəsa gani nani ti Zerəzalem məwəni ya ti Melefit aməslərbiyu ka had ni. Anəbəki slimi goro məwəni ka maslaŋa nani daya.

¹³ « Maslaŋa ya ti slimi àfəŋ ge mici zlam nahëma, mici ere ye ti Məsuf Njəlatani ahi ana ndam goro ya tècakalavu a kəsa gərgərani bu ni. »

*Ma ga Yezu ya àhi ana ndam gayaŋya tècakalavu
e Lewədisi ni*

¹⁴ Åhu keti : « Biki pakama hini ana *məslər ge Melefit ya abi slimi ana ndam goro ya *tècakalavu

e Lewədisi ni. Pakama gani nani ga Bay ya ti təzalay naŋ “Aya Nahkay !” ni. Naŋ Bay magray sedi jireni, àsəkad malfada do, ere ye ti Melefit àgraya ni dek ti ahar gayaŋ àkibu daya. Pakama gayaŋ ni ti nihi, ¹⁵ àdəm : Nèsəra təwi gayak ya kagray na : nak linj-linj do, nak war-war do daya. Hojo nak linj-linj ahkay do ni nak war-war. ¹⁶ Ay ti nak linj-linj do, nak war-war do, nak luþuk-luþuk, nahkay ti nara nahəngaya kur a ma goro ba tuwəd. ¹⁷ Kèbu kədəm elimeni gayak àbu, kəŋgəta zlam a, ere ye ti ahəcukkivu ni àbi. Ambatakani do ñgay nak kèbu kasay cicihi, aranja gayak àbi, nak talagani, nak wulufani, nak a mahayma ti kəsər do. ¹⁸ Nihi zla nahəma, nawayay ti ra afa goro a, səkum gru maslaðani, ègi njəlalatani aaku bu ni. Nahkay ti ekigi bay ge elimeni edediŋ edediŋeni. Səkum azana bəd-bəðani ti kâbakabu, kâŋgah vu gayak nahkay ti akagray mimili va do. Səkum haf ge eri daya ti kâgraki ke eri gayak ni, nahkay ti eki pi divi. ¹⁹ Nu ti ndam goro ya nawayay tay ni tamal təgudara zlam a ti nəhiki ana tay, natraþki tay. Nahkay ti mbatkaba majalay ahàr gayak a, kava njaŋ-njaŋ ga magray təwi a. ²⁰ Ci day, nu hi kà mahay, nəbu nəzalay. Tamal ti maslaŋa ècia dəŋgu goro a, àzləkaba mahay a nahəma, nəhuriyu afa gani. Nəhuriya ti nəzum zlam ata naŋ, naŋ day azum zlam ata nu.

²¹ « Maslaŋa ya ti èyefiŋa kà zlam magudarana nahəma, anəvi divi ga manjəhadani e kùrsi ga bay bu akaba nu a bay goro bu. Amanjəhad ti akada goro ya ti nèyefiŋa kà zlam magudarana, nàra, nu nəbu manjəhadani e kùrsi ga bay bu akaba Baba ni.

22 « Maslaña ya ti slimî àfəñ ge mici zlam nahëma, mîci ere ye ti *Mësuf Njëlatani ahi ana ndam goro ya t cakalavu a k sa g rg rani bu ni. »

4

Mahay m zl kabana e melefit ba

1 Àra àhua ma na nahkay ti n pi mahay m zl kabana e melefit ba. Eslini d ngu ga maslaña àh nday akada ga mezlelim ni. D ngu nani ti ga maslaña ya ti àhu ma enjenjeni ni. Àhu ahkado : « C l aya ahalay ha. K c l aya ti n d fukki zlam ya ti amagravu ni. »

2 Eslini *Mësuf ge Melefit àg s nu h ya, m k n pi k rsi ga bay maf ka ni e melefit bu, maslaña àvu manj hadviyani d gama. **3** Maslaña gani nani ti àb lay kay akada ga akur sulumani ya t zalay zespi ni, akada akur ya t zalay sarduwaj ni daya. K rsi gani nani ti makwal  veli  tekesl. Makwal ni asladay akada ga akur ya t zalay imarot ni. **4** K rsi ndaha j kru kru c  mahar fad t f n  k  g vay ge k rsi nani  veli  carra, mis g d kani t vu d gama d gama manj hadviyani. Nday m bakabu azana b d -b d ni, mefedey ah r  na elpindi  ga gru. **5** A k rsi gani nani ye e kidi  bu ni ti av r abay aku, d ngu tah nday, av r adi aday. Eslini ce gel t bu ad sk la t sl day m la j kama ge k rsi ga bay ni. Ce gel nday nani ti *M suf ge Melefit ad sk lani ni. **6** Zlam nah j  vu kama ge k rsi ga bay ni, ere gani akada d luv, asladay m la j akada ga kutrum ni, ah lab  eri a v rut.

Zlam ndaha j t bu f d , nday  na sifa, t f v  k rsi ni e kidi  vu k  palahar gani f d ni d k. Zlam gani

nday nani ti meleher gatay akaba aləŋ gatay ni dek eri trakokwa trakokwa. ⁷ Zlam bəlanj gani təzavu ata mazlahku, ye cə ni təzavu ata wur kokur, ya mahkər ni meleher gani təzavu ata ge mis, ya fad ni ti ni təzavu ata məjəvu ka ya ti məjəvu ni ahər ni. ⁸ Zlam nday nani fadani ni kərpasla təfərj kà tay muku muku, vu gatay ni dek eri trakokwa, gwar a huđ bu akaba gwar ka dala dek. Məlafat akaba məlavad gani do dek tidi limis, təmbrəŋ do, təbu tədəm :

« Bay geli Melefit, nak Bay njəda-njədani, nak kəbu njəlata, njəlata, njəlata.

Nak ti kwa ahaslani nak kəbu, nak kəbu nihi, akələbu kama daya. »

⁹ Zlam nday nani fadani təbu tidii limis ana Bay ya ti naŋ àbu manjəhadani dəgama e kərsi ga bay bu, naŋ àbu àna sifa, àmət day-day do ni. Kəla ya ti tidii limis ga mazləbay naŋ akaba təgri səsi nahkay ni ti ¹⁰ nday gədákani kru kru cə mahar fadani ni tabəhadı mirdim ana Bay ya ti naŋ manjəhadani dəgama e kərsi ga bay bu, àmət day-day do ni. Tabəhadı mirdim, tazləbay naŋ. Tabəhad elpindin gatay kə meleher ga Bay manjəhadani e kərsi bu ni, tədəm :

¹¹ « Bay geli Melefit, nak kəgraya zlam a dek.

Kəgraya zlam a dek, nday təbu nahkay ti ka mawayay gayak.

Nahkay zla nahəma, kìslia ti ku way way do mâzələbay kur,
mâdəm nak gədákani, mâdəm nak njəda-njədani. »

5

Wur Təmbak akaba wakita

¹ Eslini nìpifiŋ wakita mifedekabani kà bay ya ti manjəhadani dəgama e kərsi ga bay bu ni a ahar ga daf bu. * Wakita nani ti palahar gani cecueeni məbəkiani, ma gani mandəbaŋjakabiyani àna zlam məlaŋ adəskəla daya. ² Mək nìpi *məslər ge Melefit njəda-njədani àdəm ma kay kay, àdəm ahkado : « Way esliki məhəlkia zlam ya ti tändəbaŋjakabiyu wakita ni àna naŋ na ga mepelkaba wakita na tata ni way ? »

³ Ay ti ku e melefit bu, ku ka had, ku a had bu, maslaŋa àbi esliki mepelkaba wakita na ga məmənjiyani a huđ gani vu bi. ⁴ Eslini nìtəwi dal-dal adəba tèdi ahàr ana maslaŋa ya ti esliki mepelkaba wakita na ga məmənjiyani a huđ gani vu ndo. ⁵ Ay bəlaŋ e kidiŋ ga nday gədákani ni bu àhu : « Kìtəwi ba. Nihi nahəma mazlahku àbu, naŋ ti ge dini ga Zəda, naŋ wur huđ ge Devit ; èyefiŋa kà ndam ezir ge Melefit a. Naŋ ti esliki : ahəlkia zlam adəskəlani ya tändəbaŋjakabiyu wakita ni àna naŋ na ga mepelkabana tata. »

⁶ Eslini nìpi Wur Təmbak micikeni jika e kidiŋ bu kama ge kərsi ni. Zlam ndahanj fadani ni akaba nday gədákani ni tèvelinj naŋ. Wur Təmbak gani nani ti edrem adəskəla. Eri gani day adəskəla ; eri nday nani ti *Məsuf ge Melefit adəskəlani ni, Melefit àslərbiyu tay ka had dək. Wur Təmbak gani nani ti amənjavu akada ga wur təmbak ya tìsliŋa ni. ⁷ Wakita ni àfəŋ kà Bay ya ti manjəhadani dəgama e kərsi bu ni a ahar ga daf bu. Eslini Wur Təmbak nakəŋ òru àzay wakita ni. ⁸ Naŋ nakəŋ àra àza

* **5:1** Ka sarta ga Yezu ti wakita dék zəbalani, mis tefedekabu ; ga məŋgət məlaŋ ya tawayay ni si têpelkaba kwa ; wakita akada ya kani ni ti təbi.

wakita na ti zlam fañani ni akaba gədákani kru kru cü mahar fañani ni tâbəhad mirdim grik kè meleher ga Wur Tembak ni. Nday dékeni àna tindœ a ahar bu akaba hijiyem ga gru mərəhvani àna tersel pisl pisl. Tersel gani nani ti zlam mahəngalani ga ndam ge Melefit ya tahəngalafənja kè Melefit a ni.

⁹ Nday nakən tidi limis mœweni, tèdəm :

« Nak ti kïslia mazay wakita na,
kïslia məhəlkia zlam adəskəlani
ya tandəbanjakabiyu wakita na àna nañ na daya.

Adaba tàkada kur a,
këmbiaya mis a dék ana Melefit àna mimiz gayak
na :

mis ya təzlapay ma hëma ni dék, ge dini dék,
ga jiba dék akaba ga had gərgərana dék, këmbiaya
tay a.

¹⁰ Kàgray nahkay ti tìgia ndam jiba gayak a, nak
kəgur tay,

tìgia ndam *manjalabakabu mis akaba Melefit kè
meleher ge Melefit geli daya.

Nday gani etigi bəbay ka had. »

¹¹ Eslini nìpi məslər ge Melefit miliyem ehimeya,
tàcalvu do, nìci limis gatay ya tidi ni. Nday nakən
tèvelinji ahàr ana kërsi ni, ana zlam fañani ni,
akaba ana gədákani ni. ¹² Nday nakən tèbu tidi
limis kay kay, tèdəm :

« Wur Tembak ya tàkad ni èslia ti mis tâhəngrioru
ahàr a had,
tâzləbay nañ akaba tîdii limis,
adaba nañ njəda-njədani, agur zlam dék,
nañ àbu àna elimeni, àsəra magray zlam a dék. »

¹³ Eslini nìci dəngu ga zlam ya Melefit àgraya tay
a ni dék tèbu tidi limis. Zlam ya ti agavəla ni, ya ka

had ni, ya a had bu ni akaba zlam ya ti a dəluv bu ni tèdəm :

« Məzləbum Bay ya ti e kərsi bu ni,
məzləbum Wur Təmbak ni daya.

Məhəñgrioru ahàr a had ana tay adaba nday təgur
zlam dek.

Mətəkumi ahar ana tay daya.

Məgrum zlam nday nani dek ga kañgay-
kañgayani. »

¹⁴ Zlam fadani nakəŋ tèdəm : « Aya nahkay ! »
Tàra tèdəma nahkay nahəma, gədákani ni təbəhadı
mirdim meleher ndiba ndiba ana had ana Bay ya e
kərsi bu ni akaba ana Wur Təmbak ni, təhəñgrioru
ahàr a had ana tay.

6

Wur Təmbak ni ezliri ana mepelkaba wakita

¹ Eslini nìpi Wur Təmbak nakəŋ àzəkia zlam mandəbañjakabiyu wakita na bəlaŋ gana. Ara àzəkia nahəma, nìci zlahay ga zlam bəlaŋ e kidinj ga zlam fadani ni bu ahənday kay kay akada ga avər ya adi aday ni, àdəm : « Ra ! » ² Nìpi ti pilis bəd-bədani, mis àki digusa manjəhadani, aləka àfəŋ a ahar bu. Təvia elpindinj a, adaba eslikî meyefinjeni kà zlam dek, àsləka òru ga makadvani ti məyefinj ka zlam keti.

³ Eslini Wur Təmbak ni àzəkia zlam mandəbañjakabiyu wakita ye cə na. Ara àzəkia ti nìci dəŋgu ga zlam ye cə e kidinj ga zlam fadani ni bu ni, àdəm : « Ra ! » ⁴ Nìpi pilis nahəŋ ndizeni àhəraya, mis àki digusa. Maslaňa gani nani ti təvia maslalam gədákana, təvikiva njəda ga məzəkibiyu silik ke mis ka had a ti tâbazlvu e kidinj gatay bu.

5 Eslini Wur Tembak ni àzækia zlam mandébanjakabiyu wakita na ya mahkér na. Ara àzækia ti nìci dèngu ga zlam ya mahkér e kidin ga zlam fadani ni bu ni, àdém : « Ra ! » Nàmènjoru mèk nìpi pilis diliŋ-diliŋeni àhèraya, maslaŋa àki digusa, kilu àfèŋ a ahar bu ga makay zlam. **6** Nìci dèngu ga maslaŋa ahèndabiyu e kidin ga zlam fadani ni bu, àdém : « Siŋgu ge təwi ga rukani asèkum *alkama agodu bəlaŋ ciliŋ, tamal hay ti ni agodu mahkér ciliŋ. » Àhi ana bay ya ti naŋ ke pilis ni keti : « Zum nday ata amal nahèma kijifiŋ ba. »

7 Eslini Wur Tembak ni àzækia zlam mandébanjakabiyu wakita ya fadani na. Ara àzækia ti nìci dèngu ga zlam ya fadani ni àdém : « Ra ! » **8** Nàmènjoru mèk nìpi pilis àzavu ata azèk àhèraya, maslaŋa àki digusa. Slimi ga bay nani Kisim, mèlaŋ ge *kisim adèboru naŋ kələŋ. Tèvia njèda ana tay ka palahar ga had bəlaŋ a hud ga fadani ba ga mabazl mis àna maslalam a, àna ləwir a, àna armewèr gèrgèrana. Tèvia njèda ana tay ga magray ti zlam ge gili cuðayani tâbazl mis daya.

9 Eslini Wur Tembak ni àzækia zlam mandébanjakabiyu wakita ya zlamani na. Ara àzækia ti nìpi diksi ga ndam ya tâbazl tay adaba tègaskabá ma ge Melefit a akaba tàgrakia sedi a ni. Nday ti tèvu a hud ga mèlaŋ *meviyekiki zlam ana Melefit ni bu. **10** Nday nakəŋ tèzlah kay kay, tèdém : « Bay geli gèdakaní, nak jireni, nak *njèlatani ; akagrafəŋa seriya kè mis ya tèbu ka had, tâbazl leli na ti ananaw ? Akatraþvù tay ti ananaw ? » **11** Tàra tèdèma ma na nahkay nahèma, tèbèki azana bəd-bədani ka tay ñék, tèhi ana tay

ahkado : « Besuma àkiva gəzit, adaba bəza ga məŋ gekəli ndahanj təbu təgri təwi ana Melefit akada gekəli ni, Melefit àvia divi ana mis a ti tâbazlkivu tay ke kəli. Ahàr àdəm tâbazlaba tay a dek day kwa. »

¹² Eslini nìpi Wur Təmbak ni, àzəkia zlam mandəbaŋjakabiyu wakita ya muku na. Àra àzəkia ti had àdaday kay kay. Fat ègi diliŋ-diliŋ akada jembey. Kiyi day ègi ndize akada mimiz. ¹³ Boŋgur tətədbiyu e melefit bu, tədəgaya ka had a akada ga bəza ga *wəruv manjalakanı ya aməd gədakani abafəŋa tay kà məŋ gana ni. ¹⁴ Huđ melefit èfedevu akada ga wakita ya efedevu ni, àsləkaba eslina. Həma akaba had ya e kidiŋ ga dəluv bu ni dek təsləkaba a məlaŋ gatay ba. ¹⁵ Bəbay ga had ni dek, gədákani, gədákani ga ndam slewja, ndam ge elimeni, ndam ya njəđa àfəŋ ka tay ni, mis ndahanj ni dek, evidi akaba nday ye evidi do ni təbu a ahuzl bu, təbu e kidiŋ ga huđəkum bu. ¹⁶ Təhi ana həma ni akaba ana huđəkum ni ahkado : « Dəđumkiaya ke leli a, ŋgahumfəŋa leli kà bay manjəhadfani dəgama e kərsi ga bay bu na ti èpi leli ba ; ŋgahumfəŋa leli kà Wur Təmbak na daya, adaba àzuma bəruv a. ¹⁷ Adaba vad məzum bəruv gatay dal-dalani ènchia. A vad gani nani ti maslaŋa àbi amatamfəŋa kà tay a bi. »

7

Ndam ya ti təhəndakia zlam ge Melefit ka tay a ni

¹ Eslini nìpi *məslər ge Melefit fađ nday jika jika kè sliri ga məlaŋ fadani dek. Nday təbu təcafəŋa aməd ga məlaŋ na dek ti àdaday ka had ni ba, ka dəluv ba akaba ka məŋgəhaf ku bəlaŋ ba simiteni.

² Melefit ti Bay ga sifa ; nìpi mèslér gayan nahanj keti nañ àbu aslakabiya gwar egezi a, zlam ge Melefit ga mahàndakiani ke mis ni àfèn a ahar bu. Mèslér nakèn àzlah kay kay, àhi ana mèslér ndahanj fadani ya Melefit àvi njèda ana tay ga magudar had akaba dèluv ni, àhi ana tay ahkado : ³ « Kàgudarum had, dèluv akaba mèngéhaf fanj ba, si amahàndakia zlam ge Melefit kè meleher ga ndam mègri tuwi ana Melefit geli na day kwa. » ⁴ Eslini tacaluaya mis ya ti tàhàndaki zlam ge Melefit ka tay na : nday dèbu dinj àna dèbu kru kru fañ mahar fad, nday ge dini gèrgèrani ge Izireyel ni dék. ⁵ Ge dini ga Zùda mis dèbu kru mahar cù, ge dini ge Rùben mis dèbu kru mahar cù, ge dini ga Gad mis dèbu kru mahar cù, ⁶ ge dini ge Eser mis dèbu kru mahar cù, ge dini ga Naftali mis dèbu kru mahar cù, ge dini ga Manase mis dèbu kru mahar cù, ⁷ ge dini ga Simeyon mis dèbu kru mahar cù, ge dini ge Levi mis dèbu kru mahar cù, ge dini ga Isakar mis dèbu kru mahar cù, ⁸ ge dini ga Zabulon mis dèbu kru mahar cù, ge dini ge Zùzef mis dèbu kru mahar cù, ge dini ge Benjemeñ mis dèbu kru mahar cù.

Mis macakalavani dal-dal kè meleher ge Melefit

⁹ Eslini nàmènjoru, nìpi mis macakalavani dal-dal, maslaña àcal tay koksah. Nday nani ti mis ga had gèrgèrani dék, ga jiba gèrgèrani dék, ge dini gèrgèrani dék akaba ya tèzlapay ma hëma gèrgèrani ni dék. Nday tèbu micikeni jika jika kama ge kërsi ga Bay ni, kè meleher ga Wur Tëmbak ni. Nday dék mèbakabu mègudi bëd-bëdani, ahar ga tèba tèfèn kà tay dék a ahar bu, tazlèbay Melefit àna nañ. ¹⁰ Nday nakèn tèzlah

kay kay, tèdəm : « Tàhəñgay leli ti Melefit gel
manjəhadani e kərsi bu ni nday ata Wur Təmbak
ni. » ¹¹ Eslini nipi *məslər ge Melefit jika jika
tèvelinjia ahàr ana kərsi ga bay na, ana gədákani
na akaba ana zlam faðani ya àna sifa na. Nday
nakəñ tàbəhad mirdim, meleher ndiña ndiña ana
had, tazləbay Melefit, ¹² tèdəm :

« Aya nahkay !

Melefit gelni, nak a bay gayak bu, nak kəsəra zlam
a.

Məgruk səsi, məhəñgrukoru ahàr a had,
adaba kıslia ga məgur zlam a ñek, nak njəda-
njədani,

nahkay mazləbay kur ga kañgay-kañgayani.

Aya nahkay ! »

¹³ Eslini gədákani bəlañ e kidin ga nday kru kru
cə mahar faðani ni bu àhu ahkado : « Mis nday
hini məbakabu məgudi bəd-bədani ni ti ndamam,
təsləkabiya eley ? » ¹⁴ Nəhəñgrifəñ, nəhi : « Bay
goro, nu nəsər do, nak kəsəra sawañ timey. » Nañ
nakəñ àhu nahəma : « Hini ti ndam ya ti təbəsebiya
daliya dal-dalana, təmbrəñ məfəki ahàr ke Melefit
ndo ni. Nday gani ti ndam ya təbarafəñja məgudi
gatay àna mimiz ga Wur Təmbak a ti məgudi
gatay ni tīgi bəd-bədani ni. ¹⁵ Azuhva nani ti nday
təbu kəlavad micikeni kè meleher ge Melefit nañ
manjəhadani e kərsi gayañ bu, tazləbay nañ a ahay
gayañ bu məlafat akaba məlavad gani do ñek. Bay
ya ti nañ manjəhadani dəgama e kərsi bu ni aməfi
ahàr ana tay. ¹⁶ Ləwir aməwər tay va do, yam
day amakad tay va do. Fat akaba endif day atəgri
araña ana tay do. ¹⁷ Adaba mam, Wur Təmbak
micikeni e kidin ge kərsi ga bay ni bu ni amajəgay

tay, aməhəloru tay ka məlañ ga yam ya ti anjəz, àdəl day-day do, avay sifa ni. Melefit àna ahar gayan aməgriaba yam tuway ana tay e eri ba dek. »

8

Wur Təmbak ni èndevertija məzəkia zlam mandəbañjakabiyu wakita na

¹ Eslini Wur Təmbak ni àzəkia zlam mandəbañjakabiyu wakita ya adəskəlani na. Ara àzəkia nahəma, zlam ya a huđ melefit bu ni dek təmbrəŋ madađani, təwər day àbi dədik-dedik, agray minit kru kru mahkər. ² Eslini nípi *məslər ge Melefit adəskəla micikeni kè meleher ge Melefit ; təbi mezlelim adəskəla ana tay.

³ Nípi məslər ge Melefit nahaj àna hijiyem ga gru a ahar bu ; hijiyem ni ti teviyekviyu haf ya ezi akada ge tersel ni. Məslər ge Melefit nakəŋ àra écikfəŋ kà gəvay ga zlam ga gru ya teviyekiki zlam ana Melefit ni. Təvia haf ya ezi akada tersel na dal-dal ge meviyekieni ana Melefit ti azək gani mînjikioru ke Melefit, ti Melefit mîci mahəŋgalay zlam ga ndam gayan *njəlatani ni dek àna azək ga haf ni. Nahkay məslər nakəŋ èviyekki ka zlam ga gru ya teviyekiki zlam ana Melefit ni, kè meleher ge Melefit naŋ dəgama e kürsi gayan bu. ⁴ Naŋ àbu eviyek haf ya ezi akada tersel ni nahkay ti azək gani àhəraya a ahar gayan ni ba, àcəloru agavəla afə ge Melefit, nahkay Melefit èci mahəŋgalay zlam ga ndam njəlatani gayan ni dek. ⁵ Eslini məslər ge Melefit ni àzay hijiyem ga gru ni, àdaya aku a məlañ ya teviyekiki zlam ana Melefit ni ba, àbiviyu e hijiyem ga gru ni vu pisl. Àra àbəviya nahkay

nahëma àdëvabiyu ka had. Àra àdëvabiya ti avèr àdi aday sak kay, huđ melefit àhënday, avèr àbayaku asladay mèlañ, had àdaday dal-dal daya.

Mezlelim adëskèlani ni

⁶*Mèslér ge Melefit adëskèlani ya mezlelim tèfènji kà tay adëskèlani ni tèslamatavu ge mivi mezlelim gatay ni.

⁷ Mèslér ge Melefit ye enjenjeni e kidinj gatay ya adëskèlani bu ni èvi mezlelim gayan ni. Àra èvia mezlelim na ti koskosay ga avèr,aku akaba mimiz mebedeñeni tadègaya ka had'a. Had'ni èsevu mèlañ mahkèr, palahar gani bèlañ aku àzumaba. Kèla mènji ga zlam mahkèr lu ti bèlañ e kidinj gatayani bu aku èviyekaba. Kèzir mideni dek aku ni àzumaba daya.

⁸ Eslini nañ ye cù ni èvi mezlelim gayan ni. Àra evia ti zlam nahañ gèdakani akada hëma,aku àbu azum,tìzligiyu a *dèluv gèdakani vu. Nahkay dèluv ni ècekvi mèlañ mahkèr, palahar gani bèlañ ègi mimiz. ⁹ Kèla zlam ya a huđ ga yam bu àna sifa ni mahkèr lu ti bèlañ e kidinj gatayani bu àmèt. Kèla *slalah ga yam mahkèr lu ti bèlañ e kidinj gatayani bu àhuñkaba ñguc ñguc.

¹⁰ Eslini nañ ya mahkèr ni èvi mezlelim gayan ni. Àra èvia ti boñgur gèdakani àtæðbiyu e melefit bu. Boñgur gani nani asladay akada aku ga valavalala ni. Dèluv ya ka had'ya ti yam gani acuhway ni dek ti kèla dèluv mahkèr lu boñgur ni àdèkiaya ka bèlañ gana. Àdèkiaya ka mèlañ ga yam ya àdèl do na daya. ¹¹ Boñgur nani ti slimì gayan Bilek-bilek, eslinj dèngu krec. Kèla dèluv mahkèr ya yam gani acuhway ni lu ti bèlañ e kidinj gatayani bu ni ti yam gani ègi bilek-bilekeni. Mis kay tìsia yam na. Tàra

tisia yam na ti tèməta adaba yam ni ègia eslinj dəŋgu krec.

¹² Eslini naŋ ya fad ni èvi mezlelim gayaŋ ni. Àra èvia ti fat àsladay lala va do, akada ècekvu mahkər, tâhəmbakia zlam ka palahar bəlaŋ gana. Kiyi day ègia nahkay. Kəla boŋgur mahkər lu ti bəlaŋ e kidinj gatayani bu àsladay va do. Nahkay ga məlafat məlanj àsladay lala va do akada maslađani gani ècekvu məlanj mahkər, tâhəmbakia zlam ka palahar bəlaŋ gana. Məlavad gani day nahkay.

¹³ Eslini nàmənjoru keti, nìpi məjəvu naŋ àbu ahər drinj a huđ melefit bu, etəwi kay kay, àdəm : « Wanua ! Daliya ! Daliya àmərəkia ke mis a duniya ba. Məslər ge Melefit təbu mahkər tivi mezlelim gatay ni faŋ ndo. Etivia mezlelim gatay na ti mis atəcakay daliya dal-dal. »

9

¹ Eslini naŋ ya zlam ni èvi mezlelim gayaŋ ni. Àra èvia ti nìpi boŋgur nahaj àtədbiyu e melefit bu, àdaya ka had a. Tèvia lekili ge *evid gədakani ya a huđ ga had bu na. ² Nahkay boŋgur ni àzləkaba evid na. Àra àzləkaba ti azək àhəraya dəl-dəl, azək gani akada ga aku kayani ni. Azək ni àsəki fat mək məlanj ègi ziŋ-ziŋ. ³ A huđ ga azək ni bu nahəma, eyew tâhəraya ka had na dek slirbiña. Tèvia njəda ana eyew na ga məbal mis akada ga andra na. ⁴ Təhi ana tay ahkado : « Kàgudarum kuzir ba, kàgudarum məŋgəhaf ba, kàgudarum zlam məfətani ndahanj ba daya. Grumi daliya ana ndam ya ti tâhəndaki zlam ge Melefit ka tay kè meleher ndo ni ciliŋ. » ⁵ Tèvi divi ana eyew ni ga mabazl

mis ni ndo, tèvi divi ana tay ga mægri daliya ana mis ni kiyi zlam ciliŋ. Eyéw nday nani ti taſal mis ; mæwər gani ti akada ga andra ya àſala mis a ti awər ni. ⁶ A huſ ge kiyi zlamani ni bu ni ti mis ni atadəbay kisim àna ahar gatay, ay ti atədi ahàr do. Mis ni atawayay mæmætani, ay ti atəmət do, kisim ni amacuhwafəŋa kà tay a drinj.

⁷ Eyéw nday nani ti tèzavu akaba pilis ya takoru àna tay ka kadvu ni. Zlam ndahaŋ tèki ka tay ka ahàr akada elpindinj ga gru. Meleher gatayani day akada ge mis ni. ⁸ Məhər ga ahàr gatay day zilip zilip akada ga wál ni. Aslər gatay ni day akada ga mazlahku ni. ⁹ Gugum gatay ni akada mæwəlani àna maslpara ga ara. Daday ga kərpasla gatay ni ahənday akada ge seret ya ti tèwəlfəŋa tay kē pilis a, tacuhworu àna tay ka kadvu ti tahənday ni. ¹⁰ Hutul gatay ni njəda njəda akada ga andra ni. Nahkay kiyi zlam tislikî mægri daliya ana mis àna mægal mis vəzak vəzak àna hutul gatay ni. ¹¹ Eyéw ni ti nday tèbu àna bay gatay. Bay gani nani ti agur evid gədəfakani ya a huſ ga haſ bu ni. Təzalay naŋ àna ma *Hebri Abadoŋ, àna ma Gres ti ni Apoliyon. *

¹² Daliya ye enjenjeni ni ti àndava. Nihi nahəma, daliya ndahaŋ tèbu kama cü.

¹³ Eslini mæslər ya muku ni èvi mezlelim gayan ni. Àra èvia ti nici dəŋgu ga maslaŋa àhəndabiyu ka gəjək ga məlaŋ fadani ga zlam ga gru ya teviyekiki zlam ana Melefit kē meleher gayan ni. ¹⁴ Maslaŋa nani àhi ana mæslər ya muku, èvi mezlelim ni

* **9:11** Abadoŋ, Apoliyon : slimy nday nani awayay adəmvaba « Bay magudarkaba zlam a. »

ahkado : « Picehaba məslər fadani məwəlani kà gəvay ga zalaka gədəkani Efret na. » ¹⁵ Nañ nakəñ àra ècia ma ya tèhi na ti èpicehaba məslər fadani na. Məslər nday nani ti Melefit àdaba tay ga moru mabazl mis a : kəla mis mahkər lu takad bəlañ gani. Àdaba tay a nahkay ti, ti tâgray təwi nani ke vi nani, ke kiyi nani, ka fat nani, ana njemdi nani daya. ¹⁶ Məslər nday fadani ni ti ndam slewja gatay təbu dal-dal, nday àna pilis. Eslini təhu nday miliyem diñ diñ cü. ¹⁷ Ere ye ti nìpi ni ti nihi : pilís mis tèki ka tay. Mis ni məwəlvani àna maslpara ga kadvu. Maslpara gatay ya təwəlvu àna nañ ni ndize-ndize akada aku, cekəleti-cekəleti, azaywur-azaywur. Ahàr ge pilís ni akada ga mazlahku ni, aku, azək akaba zlam naħaŋ yaaku agəs akada ga asas yaaku agəs ni tahəraya a ma gatay ni ba. ¹⁸ Zlam nday hini mahkərani ni ti təgri daliya ana mis dal-dal : aku, azək akaba zlam naħaŋ yaaku agəs akada ga asas yaaku agəs ni. Təħəraya a ma ge pilís ni ba, tħabazl mis : kəla mis mahkər lu tħakad bəlañ gani. ¹⁹ Nahkay pilís ni tislik i məgħri daliya ana mis àna zlam ya àniviyu ana tay a ma bu ni. Hutul ge pilís ni day zlam ga kadvu, təgħri daliya ana mis àna nañ. Hutul nday nani akada gavan, ahàr tèki ka tay ga məgħri daliya ana mis àna nañ.

²⁰ Mis ndahaŋ təgħejənia. Nday nani ti zlam mahkərani ya ti tħabazl mis ni təgħri aranja ana tay ndo. Akaba nani dek tħabatkaba majalay ahàr gatay na ndo. Nday tħabu tagħoror tħewi gatay ya aħaslani ni zlam gatay : tazləbay seteni, tagħray pəra. Pəra nday nani ti tagħraya tay ga gru a, ndahaŋ ge virzegeni a, ndahaŋ ga akur, ndahaŋ

ti ni ge 6iyem. Zlam nday nani tìpi divi do, tìci slimì do, tèsawaday koksah daya. ²¹ Mis nday nani ya tègøjéni ni tàmbatkaba majalay ahàr gatay na ndo : tèmbrèn matak gatay ni ndo ; tèbu tabazl mis, tagray meshehvù, tigi akal kekileña zlam gatay.

10

Mëslér ge Melefit akaba wakita gùziteni

¹ Eslini nìpi *mëslér ge Melefit naħaŋ njəda-njədāni àħəraya e melefit ba. Mëslér gani nani àbakababiyu endewi ga maklabas, ahàr gayan ni mefedéni àna makwal, meleher gayan akada fat, asak gayan day tèzavu ata arəd ga aku ya agəs zlam gədak ni. ² Wakita gùziteni àfən kà mëslér ni a ahar bu məzləkabana. Àfəkadki asak ga daf gayan ni ka *dəluv gədakani, asak ga gəjar gayan ni ti ni ka had. ³ Naŋ nakəŋ àzlah kay kay akada ga mazlahku ya avalahay ni. Àra àzlaħa nahkay ti nici avər ahəŋgrifəŋbiyu, àdi aday sak adəskəla. ⁴ Nàra nicia ga avər ya àdi aday na ti nawayay nəbəki ere ye ti aday ga avər tədəm ni. Ay ti nici dəŋgu ga maslaŋa naħaŋ àħəndabiyu e melefit bu, àdəm : « Ere ye ti aday ga avər tədəm ni ti kàbəki ba, kàhi ma gani ana maslaŋa ba daya. »

⁵ Eslini mëslér ge Melefit ya ti àfəkadki asak bəlaŋ ka dəluv gədakani, asak bəlaŋ gani ti ni ka had ni àtəloru ahar ga daf agavəla, ⁶ àmbaday àna slimì ge Melefit dək adaba Melefit ti naŋ àbu ga kaŋgay-kaŋgayani, àgraya məlaŋ ya agavəla na akaba zlam ya ti a huđ gani bu na dək, àgraya hađ akaba zlam ya ti təki na dək, àgraya yam

akaba zlam ya ti a huđ gani bu na ñek. Mëslér ge Melefit nakəŋ àmbaday, àdəm : « Ere gani ara agravu nihî huya edediŋ, sarta gani àbi. ⁷ Ay ka fat ya ti mëslér ge Melefit ya ti adəskəlani ni emivia mezlelim gayan na nahəma, Melefit emendeveriŋ zlam gayan mañgahani ni. Zlam mañgahani nani ti àhia ma gana ahaslana ana ndam məgri təwi ya tahəŋgaray *pakama gayan na. »

⁸ Eslini maslaŋa ya ti àhubiyu ma kwa e melefit bu ni àhu keti : « Ru kaza wakita məzləkabana ya àfəŋ a ahar bu kà mëslér ge Melefit micikeni jika, asak bəlan ka dəluv gədakani, asak bəlan gani ti ni ka hađ na ni. »

⁹ Nahkay nərəkioru ka mëslér nakəŋ, nəhi məvu wakita gəziteni ya àfəŋ ni. Eslini àhəŋgrufəŋ, àhu : « Za ti kândavù. A ma gayak bu nahəma, amanja new-new akada amu, eminjħa a huđ va ti emigi bilek-bilek. »

¹⁰ Eslini nəzafəŋja wakita gəziteni na kà mëslér na, nəvi ana ma tiyuk. A ma goro bu nahəma, new-new akada amu, ay nàra nànda ti ègia bilek-bilek a huđ goro ni ba. ¹¹ Tèhu keti : « Melefit àdəmkia ma ka jiba gərgərana, ke mis ga hađ gərgərana, ke mis ya tədəm ma həma gərgərana, akaba àki ka bəbay gatayana ñek. Ahàr àdəm kâhəŋgri ma gayan nani ana tay kwa. »

11

Ndam sedi c₄

¹ Eslini təvu fifiŋ ga məgur zlam, tèhu : « Cikaba, kôru kâgur *ahay gədakani ge Melefit ni akaba məlaŋ meviyekiki zlam ana naŋ ni àna naŋ. » Tèhu : « Calaba mis ya təbu tahəŋgalay Melefit a

dalaka ga ahay gani bu na daya. » ² Ay ti tèhu : « Kègur dalaka ya e mite bu ni ba, mbrəŋ nahkay adaba Melefit àmbrəŋja məlaŋ gani nana ana nday ya ti nday ndam *Zude do na. Nday gani nani atəzum kësa *njəlatani ni kiyi kru kru fad mahar cü. » ³ Tèhu keti : « Melefit àçfəm : “Anəsləroru ndam sedi goro bebem cü məbakabu mbolu ka vu akada ga azana ni, nday gani atəhi pakama goro ana mis vad dəbu àna diŋ diŋ cü àna kru kru muku.” »

⁴ Ndam sedi cæni ni ti məŋgəhaf cü, məŋgəhaf nday nani ti *oliviye. Nday ceŋgel cü daya. Ndam sedi nday nani tèbu micikeni kè meleher ga Bay geli. Bay geli gani agur duniya ni dek. ⁵ Tamal maslaŋa awayay agri cuðay ana tay nahəma, aku amahəraya a ma gatay ni ba, emihiriŋ naŋ. Nahkay ndam ezir gatay ni dek atətamfəŋa kà tay a do, atəmət. ⁶ Ka ya ti ndam sedi cæni ni nday tèbu təhəŋgri ma ge Melefit ana mis nahəma, tislikı məhiani ana hud melefit àtədaya avər a ba, mək àtədaya do ededinq, duk abivoru ana mandav ge tuwi gatay. Tislikı məhiani ana yam məmbavu mimiz mək ambavu ededinq. Tislikı məhiani ana mis ga duniya ni təcakay daliya gərgərani dek mək təcakay ededinq daya. Tislikı magray zlam akada gatay ya ti tawayay ni.

⁷ Ka ya ti etindeveriŋ məhəŋgri ma ge Melefit ana mis a nahəma, aranja nahəŋ amahəraya e *evid gədakani ya a hud ga had bu na. Ere gani nani amakaðvu akaba tay, njəda gayan ni amatam gatay ni, amabazl tay. ⁸ Atəmbərbu kisim gatay ni kà gəvay ge divi a kësa gədakani bu, a kësa ya ti *tàdarfəŋ Bay gatay kà təndal ni bu. Slimi ga

kësa gani nani ti manjahanî : awayay adəmvaba ti *Sodom, ahkay do ni Ezip. ⁹ Eslini mis ge dini gərgərani ni dek, ga had gərgərani ni dek, ga jiba gərgərani ni dek, akaba mis ya təzlapay ma həma gərgərani ni dek atamənjaləŋ kë kisim gatay vad mahkər àna telma. Atəcafəŋja mis ge mili tay a. ¹⁰ Mis ga duniya ni dek atəmərvu adaba təbazla ndam sedi cæni na. Atəmərvu dal-dal, atagray wuməri, atavavu zlam, adaba ndam sedi nday cæni ni təgria daliya ana tay a dal-dal. ¹¹ Ay kələŋ ga vad mahkərani àna telma nahəma, Melefit àhəŋgrivabiyu sifa gayan ana tay a. Sifa ni àra àhuriviya ana tay a ti tictikaba cəkwad cəkwad. Eslini mis ya ti təbu tamənjaləŋ ana tay ni dek aŋgwaz àdəgakia ka tay a dal-dal. ¹² Tàra tictikaba ti tici dəŋgu ga maslaŋa ahəndabiyu kay kay e melefit bu, àhi ana tay ahkado : « Cəlumbiyu ahalay. » Eslini maklabəasl àkambah tay, təcaloru àna nan e melefit vu. Ka ya ti nday təbu təcəloru e melefit vu nahəma, ndam ezir gatay ni təbu tipioru tay. ¹³ Ka sarta gani nani nahəma, had' àdada ; kəla ahay kru lu ti bəlan e kidiŋ gatay bu àmbədkaba ; mis dəbu adəskəla təməta azuhva ga had' ya àdaday ni. Eslini mis məgəjəni gani ya təmət ndo ni təgra aŋgwaz a dal-dal, nahkay təzləbay Melefit nan bəlan agavəla.

¹⁴ Daliya ye cü ni àndava, ay ti bumvu slimî, daliya ya mahkər nan àbu ara wudak.

Mezlelim ya adəskəlani ni

¹⁵ Kələŋ gani məslər ya adəskəlani ni èvi mezlelim gayan ni. Àra èvia ti nici dəŋgu ge mis təhənday kay kay e melefit bu, tədəm : « Nihi nahəma, njəda

ga mègur duniya ni ègia ga Bay gelì nday ata Krist *bay gèdakani ya àhèndakia amal gayan̄ a ni. Atègur duniya dek ga kànjay-kànjayani. » ¹⁶ Eslini gèdakani kru kru cù mahar fadani manjèhadani e kùrsi gatay bu gappa gappa kè meleher ge Melefit ni tâbèhadî mirdim ana Melefit, meleher gatay ndîba ndîba ana had, tâzlobay naŋ, ¹⁷ tâdèm :

« Bay gelì Melefit njèða-njèðani,
kwa ahaslani nak kèbu, nak kèbu nihi daya.
Mègruk sësi adaba kàgra tèwi àna njèða gayak a.
Njèða gayak gani ti dal-dal àtama ge mis na.
Mègruk sësi adaba nak Bay ga zlam dek.

¹⁸ Mis ga had ndahaŋ ni tâzumkuka bôrûv a dal-dal,
ay nihi ti sarta ga mèzumki bôrûv gayak ka tay ènji,

sarta ga magrafèŋa seriya kè mis ya tèmèt na ni.
Sarta ènji ge midi zlam ana mis azuhva tèwi ya tègruk na ;
ge midi zlam ana ndam mahèŋgaray *pakama gayak
akaba ana ndam *njèlatani gayak,
nday ya ti tèhèŋgrukoru ahàr a had,
gèdakani akaba nday ya ti gèdakani do ni.
Sarta ènji ge mijin̄ mis ya tèbu tijin̄ mis ga duniya nà. »

¹⁹ Gèdakani nakəŋ târa tîndevertiŋa ma gatay na nahèma, *ahay gèdakani ge Melefit ni àzlèkvaba e melefit ba ; nìpi *sahar a ahay gani nani bu. Sahar gani nani adafaki Melefit *àwèlkabá pakama gayan̄ akaba ge mis a. Kèlèŋ gani ti avèr àbay aku, dèŋgu ge mis àhènday a huđ melefit bu, avèr àdi

aday sak kay, koskosay ga avər tdgaya ka had a
kay, had day daday.

12

Ata wal nday ata aran̄a gədakani

¹ Eslini nìpi zlam magray ejep nahaj àngazlavu a huđ melefit bu. Ere gani nani ti wal, azana gayań ka vu ni fat, a huđ asak gayań bu ni ti kiyi. Efedey ahàr gayań ti ni àna boŋgur kru mahar cü. ² Wal nani ti nań àna huđ, awayay ewi wur, awər nań, nań àbu azlah, etəwi àna nań.

³ Eslini zlam magray ejep nahaj àngazlavu a
hud melefit bu keti. Ere gani nani ti zlam ge
gili gëdakani ndize, àzavu ata kurmbu, ahàr tèki
adëskëla, ahàr ni lu mefedeni àna elpindinj ga bay,
edrem tèki kru ka ahàr. ⁴ Ere gani nani ti àna
hutul ; àsi hutul gayan ni ana boñgur a hud melefit
bu, nahkay ti këla boñgur mahkër lu ti bëlanj e kidinj
gatay bu àdëbiyu ka had. Ere gani nani ècikfinj
kà wal ya ewi wur ni ; ka ya ti emiweya wur na
ti andafëña sëdëk. ⁵ Eslini wal nakënj èweya wur
zalana. Wur ya èweya ni ti njëda àfëj dal-dal ga
mahëtay mis ga had ga duniya dek àna aday ga
ara. Ka ya ti wal ni èweya wur na nahëma, tázay
wur ni ke weceweceni, tòru àna nanj kè meleher
ge Melefit, Melefit nanj àbu manjëhadani e kërsi
gayan bu. ⁶ Mënj ga wur ni ti ni àcuhworu a hud gili
vu ; eslini ti Melefit àslamatikabá mëlanj a. A mëlanj
gani nani bu ni ti Melefit amëfi ahàr vad dëbu àna
dinj dinj cü àna kru kru muku.

⁷ Kéləŋ gani silik àgravu e melefit bu. Misel * akaba ndam məslər gayaŋ tàkadvu akaba kurmbu ni, kurmbu ni akaba ndam gayaŋ ti ni tàkadvu akaba tay. ⁸ Ay ti Misel akaba ndam məslər gayaŋ ni tètama kurmbu na akaba ndam gayaŋ na àna njəda. Tàgarababiya tay e melefit ba, tèvi divi ana tay ga manjəhadani eslini va do. ⁹ Tàgarabiyu kurmbu ni ti nahkay. Naŋ gani ti gədakani, naŋ gavaŋ ya ahaslani ni, naŋ gani ya agosay mis ga had ni dek ni. Gavaŋ gani nani ti slimı gayaŋ *Seteni, naŋ ya ti àdəmki ma magədavani ke mis kè meleher ge Melefit ahaslani ni. Tìzligabiyu naŋ ka had, nday akaba ndam məslər gayaŋ ni dek.

¹⁰ Eslini nici dəŋgu ga maslaŋa nahaj àhəndabiyu e melefit bu kay kay, àdəm :
 « Nihi nahəma, Melefit geli àhəŋga mis a,
 məsəra naŋ àtama zlam a dek àna njəda, naŋ Bay.
 Nihi ti mìpia Krist gayaŋ na,
 àŋgazliaya njəda gayaŋ na ana leli a.

Adaba mam, tàdəvabiya bay ya ti asəkački malfada
 ka bəza ga məŋ gelı na ka had a.
 Ahaslani naŋ àbu asəkački malfada ka tay
 kè meleher ge Melefit geli məlafat akaba məlavad
 gani do dek.

¹¹ Ay ti bəza ga məŋ gelı ni tìgia tètama naŋ àna njəda.
 Tètama naŋ a adaba Wur Təmbak ni àmba tay àna
 mimiz gayaŋ a,
 akaba tèhia ma ge Melefit ana mis a,
 tèhi ana tay ma gani nani ti ma jiri daya.

* **12:7** Ndam Zude tèdəm Misel ti gədakani ga məslər ge Melefit, àfi ahàr ana ndam Zude ti naŋ (Deniyel 12.1). Mənjaki ke Zəd 9.

Nday gani tèdi slim'i ana sifa gatay ndo,
nahkay an̄gwaz àwərfəŋa tay kè kisim a ndo.
¹² Nihi tágara Seteni e melefit ba nahəma,
hud melefit mâmərvu akaba lekulum ya këbum a
hud gani bu ni.

Ay ti lekulum ya ka had ni akaba zlam ya a *dəluv
gədakani bu ni ti
akəgrum daliya adaba Seteni àhərkiaya ke kəli a.
Naŋ gani ti àzuma bəruv a dal-dal
adaba àsəra sarta ya təvi ni àgəjəni gədak va do. »

¹³ Ka ya ti kurmbu ni àsəra tızligabiya naŋ ka
had a nahəma, àcuhwaləŋoru ka wal ya ti èweya
wur zalana nakəŋ a ni. ¹⁴ Ay ti təbia kərpasla ana
wal na cü akada ga məjəvu gədakani na, ti wal ni
mâhəroru e gili ka məlaŋ gayan ya ti Melefit aməfi
ahàr vi mahkər ana telma ni. Amanjəhad eslini ti
driŋ driŋ akaba gavaŋ ni. Nahkay gavaŋ ni emis-
lik i mərəkiani koksah, aməgri aranja do. ¹⁵ Eslini
gavaŋ ni àvəlahaya yam a dal-dal akada zalaka ti
yam ni môru mazay wal ni. ¹⁶ Ay ti had àjənakia
wal na, àdahvu, èsiaba yam ya ti gavaŋ àvəlahaya
na. ¹⁷ Gavaŋ ni àra èpia nahkay ti àzumkia bəruv ka
wal na dal-dal. Bəza ga wal ni təgəjənia, nahkay
gavaŋ ni àŋgukioru ka tay. Bəza nday nani ti ndam
ya ti təgəskabá *Divi ge Melefit akaba pakama ga
Yezu a ni.

¹⁸ Eslini kurmbu ni ècik jik ka dəŋ-dəŋ ga *dəluv
gədakani.

13

Zlam aranja nday cü

¹ Eslini nìpi aranja naajan àhéraya a *déluv gèdakani ni ba. Ere gani nani ti ahàr adéskèla, edrem kru. Edrem ni lu mefedeni àna elpindin ga bay. Ka ahàr gayan ni ti slimì tèki mèbékiani ; slimì nday nani ti ge mindivi Melefit. ² Ere gani nani ti akada mavay, asak gani àna ehàd gèdákani akada ga zlam ge gili cudayani ni, pakama gani day akada ga mazlahku ni. Kurmbu ni àvi njèda gayan ana ere gani nani ; àvi divi ga manjèhadviyu e kùrsi ga bay gayan vu, àvi njèda dal-dal ga mègur mèlañ daya. ³ Nìpi ahàr ge ere gani nani bèlañ akada tègria ambèlèk a, àmèta. Ay ti ambèlèk ya tègri ga makad nañ àna nañ ni èpifiña. Àra èpifiña ti àgria ejep ana mis ga duniya na dék ; nahkay ti tègèskabá ma gayan a, tàdèbay nañ. ⁴ Mis ni dék tàbèhad mirdim, tazlèbay kurmbu ni azuhva njèda gayan ya àvi ana ere gani nani ni. Tàbèhad mirdim, tazlèbay ere gani nani daya. Tàdèm : « Way azavu ata ere hini way ? Way akadvafèñva tata way ? »

⁵ Tèvia divi ana ere gani nana ge miji zlabay akaba ge mindivi Melefit a. Tèvia divi ga magray tewi gayan a kiyi kru kru fañ mahar cù. ⁶ Nahkay ànjèki ka mèdémki ma magèdavani ke Melefit, ke slimì ge Melefit, ka mèlañ manjèhad gayan akaba ka nday ya ti e melefit bu ni. ⁷ Tèvia divi ga makadvana akaba ndam ge Melefit a akaba ge meyefiñeni kà tay a. Tèvia divi ga mègur mis ga jiba gèrgèrana dék, ge dini gèrgèrana dék, ga had gèrgèrana dék akaba mis ya tèzlapay ma hëma gèrgèrana dék ni. ⁸ Nahkay mis ga had ni dék atabèhad mirdim kè meleher gayan, atazlèbay nañ : nday ya ti atazlèbay nañ ni ti slimì gatay àbi

məbəkiani ka wakita ga sifa bi kwa ka mənjəki ga duniya. Wakita nani ti àfəŋ ka Wur Təmbak ya takað naŋ ahaslani ni.

⁹ Maslaŋa ya ti slimì àfəŋ ge mici zlam nahəma, mīci pakama hini ya nədəm ni : ¹⁰ Maslaŋa ya ti tìweya naŋ ga məgəs naŋ ge evidi a nahəma, atəgəs naŋ, amoru migi evidi edediŋ. Maslaŋa ya ti tìweya naŋ ana maslalam a ti atakað naŋ àna maslalam edediŋ. Nahkay ti ahàr àdəm ndam ge Melefit têbesey, təmbrəŋ məfəki ahàr ka Yezu ba.

¹¹ Eslini nìpi aranja nahanj, àhəraya a had̄ba. Ere gani nani ti edrem təki cù akada ga wur təmbak ni, ay ti azlapay akada ga kurmbu ni. ¹² Ere gani nani ti àgray zlam ya mis tìpi day-day ndo ni àna njəda ge ere nahanj ye enjenjeni ni. Àgray ti kè meleher ge ere ye enjenjeni ni. Àfəki ŋgasa ke mis ga duniya ni dek akaba zlam ya ka had ni dek ga məhəŋrioru ahàr a had ana ere ye enjenjeni ya ti təgri ambələk ga makad naŋ mək ambələk gani èpifiŋa ni. ¹³ Ere gani nani ti àgra zlam magray ejep kay kè eri ge mis a ga madafakiani naŋ àbu àna njəda. Zlam gayanj ya àgray, àtama ejep ndahanj a ni ti nihi : àzəbiyu aku e melefit bu, èzligaya ka had a kè eri ge mis dek. ¹⁴ Àgosay mis ga duniya adaba təvia divi ga magray ejep kè meleher ge ere ye enjenjeni na. Àhi ana tay ahkado : « Ləmumaya zlam ga pəra azavu akada ere ya təgri ambələk amal amat mək àŋgaba ni. Kèləmumaya zlam ga pəra na ti kâhəŋgrumioru ahàr a had. » ¹⁵ Eslini təvi njəda ana ere ye cù ni ga məvi sifa ana zlam ga pəra ni. Nahkay zlam ga pəra ni eslikı mazlapani, àhi ana mis ti tâbazl ndam ya ti təhəŋrioru ahàr

a haſ do ni. ¹⁶ Ere gani nani àfəki ḥgasa ke mis dek, gədákani akaba nday ya ti gədákani do ni, ndam ge elimeni akaba ndam talaga, evidi akaba nday ya ti nday evidi do ni, ti tâhəndaki zlam ge ere gani nani ka tay ka ahar ga daf ahkay do ni kè meleher. ¹⁷ Maslaŋa ya ti zlam mahəndakiani ni àki bi ni ti àsəkum zlam koksah, àsəkumoru zlam koksah daya. Zlam mahəndakiani nani ti slimi ge ere nani, zlam macalani daya.

¹⁸ Ahalay ti ahàr àcəm mis təjalaki ahàr lala kwa. Maslaŋa ya ti àsəra zlam a nahəma, aməsər zlam macalani nani. Zlam macalani nani ti slimi ge mis, zlam macalani nani ti diŋ diŋ muku àna kru kru muku mahar muku.

14

Ndam ge Melefit tidi limis

¹ Eslini nipi Wur Təmbak micikeni jika ka həma *Siyon ; nday akaba mis dəbu diŋ àna dəbu kru kru faſ mahar faſ. Mis nday nani ti slimi ga Wur Təmbak ni akaba ga Bəŋjani àki məbəkiani ka tay kè meleher. ² Eslini nici dəŋgu ge mis àhəndabiyu e melefit bu akada ga yam ya ahənday a zalaka gədakani bu ni, akada ga avər ya adi aday ni. Dəŋgu gani nani ya nici ni ti ahənday àbəlay akada ge tindu ya mis tivi ni. ³ Mis nday nani təbu tidi limis məwəni kè meleher ga Bay manjəhadani e kərsi gayaŋ bu, kè meleher ge mis gədákani akaba kè meleher ga zlam faſani ni. Limis nani ti maslaŋa ya àsəra midena ni ti àbi, si nday dəbu diŋ àna dəbu kru kru faſ mahar faſani ya ti Melefit àmba tay a duniya ba ni kwa.

⁴ Nday gani nani ya tidi limis ni ti nday njəlata, təbia slimì àna vu gatay a, tèsər wál dəy-dəy ndo. Ka məlañ ga Wur Təmbak ya akoru ni dék nday nani tadəboru nañ. Nday gani ti Melefit àmba tay e kidiñ ga ndam ga duniya ba ti tîgi ndam gayan, nday akada ma ga zlam ya təvi ana Melefit ni. ⁵ Ndam nday nani ti mis ticiñja ma ga malfada kà tay a dəy-dəy ndo, təñgətfəñja zlam magudarani kà tay a ndo daya.

Məslər ge Melefit mahkər

⁶ Eslini nìpi *məslər ge Melefit naħaŋ ahər drin a huđ melefit bu. Məslər gani nani nañ àbu azibiyu *Ma Məweni Sulumanı ya amandav dəy-dəy do ni ana mis ga duniya ; ana mis ga had gərgərani dék, ana jiba gərgərani dék, ana dini gərgərani dék akaba ana mis ya təzlapay ma həma gərgərani ni dék. ⁷ Məslər ni àzlapay kay kay, àdəm ahkado : « Grumfəñja añgwaz kè Melefit a, zləbum nañ adaba sarta ya ara agrafəñja seriya kè mis a ni ènjia. Həñgrumioru ahàr a had ana Melefit : nañ ti àgraya məlañ ya agavəla na, àgraya had a, àgraya *dəluv gədakana akaba àgraya məlañ ga yam ndahaŋ a. »

⁸ Eslini nìpi məslər naħaŋ àrələñoru, àdəm ahkado : « Kəsa gədakani Babilon ni àmbədəkaba, àmbədəkaba besek-besek. Àcahia magudar zlam gayan akaba hala gayan ana mis ga duniya dék ; hala gani nani ti àmbrəñ dəy-dəy ndo. Magudar zlam gayan ni èviyikaba ahàr ana mis ga duniya dék akada ga zum na. »

⁹ Eslini nìpi məslər naħaŋ ya mahkər àrələñoru. Àdəm ma kay kay, àdəm ahkado : « Maslañja ya ti ahəñgrioru ahàr a had ana aranja akaba ana pəra

gayaŋ, ahkay do ni zlam mahəndakiani gayaŋ ni àki ke meleher ahkay do ni ka ahar nahəma, ¹⁰ amacakay daliya dal-dal adaba Melefit àzumkia bəruv a. Melefit aməgri daliya ti akada ga zum ya təcahkivu yam ndo akad mis ni. Ndam nday nani atəhuriyu a aku vu, atəhuriyu a zlam naħaŋ ya aku agəs akada ga asas ya aku agəs ni vu. Atəcakay daliya kè meleher ga məslər ge Melefit akaba kè meleher ga Wur Təmbak ni. ¹¹ Aku ya aməgri daliya ana tay ni ti azək gani aməcəloru agavəla, amandav day-day do. Maslaŋa ya ti ahəŋgrioru ahàr a had ana aranja ni akaba ana zlam ga pəra ya azavu akaba ere gani nani, ahkay do ni zlam mahəndakiani ge ere gani nani àki ni ti aməpəsaba do, amagray daliya məlafat akaba məlavad gani do dek ga kaŋgay-kaŋgayani. »

¹² Nihi ti lekəlum ndam ge Melefit ahàr àdəm si kebesəm kwa, lekəlum ya ti kəgəsumkabá *Divi ge Melefit akaba kəfumkia ahàr ka Yezu a ni.

¹³ Eslini nici dəŋgu ga maslaŋa naħaŋ àhəndabiyu a huđ melefit bu, àhu ahkado : « Bəki ma hini : “Ndam ya ti təfəki ahàr ka Bay geli, təbu akaba naŋ akada mis bəlaŋ, təmətvù a huđ gani bu nahəma, ku kani təmərvu.” » *Məsuf Njəlatani àdəm : « Iy, nahkay edədiŋ, təgra təwi zləzladana, ay nihi ti təpəsaba, adaba zlam sulumani ya təgray ni èjiji do, atələbu àna naŋ ga kaŋgay-kaŋgayani. »

Ere ye ti amagrakivu ke mis ka mandav ga duniya ni

¹⁴ Eslini nìpi maklaňasl bəd-bədəni, zlam naħaŋ àki manjəhadkiani digəsa. Zlam gani nani ti mis, mefeđey ahàr àna elpindiŋ ga bay, elpindiŋ

nani ga gru ; məvəd məzumani àfəŋ a ahar bu daya. ¹⁵ Eslini nìpi *məslər ge Melefit naħaŋ àħəraya a *ahay gədakani ge Melefit ni ba, naŋ àbu ahikaboru ma kay kay ana maslaŋa ya ti manjəħadkiani digħsa ka maklaħasл ni. Àhi ahkado : « Za məvəd gayak na ti kâbaz, adaba sarta gani ènja, zlam àndəha ka had a. » ¹⁶ Ara àdema nahkay ti maslaŋa ya ti manjəħadkiani ka maklaħasл ni àzay məvəd ni, àbazaba zlam ya ka had na dek.

¹⁷ Eslini nìpi məslər ge Melefit naħaŋ e melefit bu, àħəraya a ahay gədakani ge Melefit ni ba. Naŋ nani day məvəd məzumani àfəŋ a ahar bu. ¹⁸ Nìpi məslər ge Melefit naħaŋ keti àħəraya ka məlaŋ ya ti teviyekiki zlam ana Melefit na ; naŋ nani ti abi slimī anaaku ya teviyek zlam àna naŋ ni. Naŋ àbu ahikaboru ma kay kay ana məslər ya ti məvəd məzumani àfəŋ a ahar bu ni. Àhi ahkado : « Za məvəd na, ru a duniya vu, ahar ga məŋ ga zlam təndəha, ru kāslay.* » ¹⁹ Nahkay məslər nakəŋ àzay məvəd ni, àslay ahar gani ka had ni dek, àbiyu ka məlaŋ ya ti tədfucfənja yam gana ni. Məlaŋ gani nani ti adafaki məlaŋ ya ti Melefit amagrafənja seriya kà ndam ga *duniya, aməzumki bəruv ka tay dal-dal ni. ²⁰ Məlaŋ ya ti tədfuc bəza ga zlam ni ti a aləŋ ga kəsa. Ka ya ti tədfuc ni ti mimiz àħəraya sawaŋ, do ni ti yam ga bəza ga zlam ni do. Mimiz ni àŋgəzaya kay akada ga yam ga zalaka na. Àŋgəzoru drin agray ezewed dəbu kru mahar c. Zileŋ gani anday pilis agəjəni ahàr gani cesla ciliŋ.

* **14:18** Məŋ ga zlam ya məslər ni àdəmki ma ni ti *vinj.

15

Məslər ge Melefit təzəkibiyu daliya adəskəla ke mis

¹ Eslini ti nìpi zlam magray ejep nahaj gədakani a huđ melefit bu : nìpi *məslər ge Melefit adəskəla àna daliya adəskəla a ahar bu. Kələŋ ga daliya nday nani ti daliya ndahaŋ atələbi va bi, adaba Melefit emendeveriŋ məzum bərurv gayaŋ ni àna tay.

² Eslini nìpi zlam nahaj akada dəluv mebedeni akaba aku, asladay akada ga kutrum ni, ahəlabə eri a vərut. Nìpi ndam ya ti təyefiňa kà aranja na, təhəŋgrioru ahàr a had ana zlam ga pəra ya azavu akaba ere gani nani ni ndo, təwayay zlam macalani ge slimı ge ere gani nanı ndo ni daya. Nday təbu micikeni jika jika ka ahàr ga dəluv ni ; tində təfəŋ kà tay a ahar bu, tində nday nani ti Melefit àbi ana tay. ³ Nday təbu tidi limis ge Məwiz bay məgri təwi ana Melefit ni akaba limis ga Wur Təmbak ni. Limis ya tidi ni ti nahkay hi :

« Bay geli Melefit, nak Bay njəda-njədani,
təwi gayak ya kagray ni gədakani, àbəlay àtam
zlam dek.

Kəgur had ni dek, zlam gayak ya kagray ni dek
kigeni, nak jireni.

⁴ Bay geli, maslaňa ya ti àgrafuka angwaz a do ni ti way ?

Maslaňa ya adəm àzləbay kur do ni ti way ?

Adaba nak ciliŋ nak kəbu njəlata.

Mis ga duniya dek atara atəhəŋgrukoru ahàr a had
adaba tìpia kur a kagray zlam ni dek kigeni. »

⁵ Eslini nìpi zlam nahaj keti : *ahay gədakani ge
Melefit ya a huđ melefit bu ni məzləkabana. A huđ
ga ahay nani bu nahəma, ahay nahaj *miviceni

àvu : Melefit añgazlivu ana mis eslini. ⁶ Eslini nìpi mæslér ge Melefit adæskèla ya tæzækibiyu daliya ke mis ni tâhèraya a ahay gædakani nani ba. Tàbakababiyu azana bæd-bædani talla talla, ku way way do mæwæl gugum àna maslpara ga gru. ⁷ Eslini bælanj e kidinj ga zlam faðani ni bu èdi hijiyem ga gru bælanj bælanj ana mæslér ge Melefit adæskèlani ni. Hijiyem ga gru ni ti mæzum bæruv ge Melefit mæræhvani pisl pisl. Melefit ti nañ àbu àna sifa ga kañgay-kañgayani. ⁸ Eslini ahay gædakani ge Melefit ni aræhvu àna azæk. Azæk nani ti adafaki Melefit ti gædakani, nañ njæda-njædani. Maslañja ya ti eslikî mæhuriyani a ahay gædakani ni vu ni ti àbi, si tigi daliya adæskèlani ya mæslér adæskèlani tæhælbiyu ni amandava day kwa.

16

Mæslér tabaya daliya adæskèlani na ka had a

¹ Eslini nìci dængu ga maslañja nahañ àhændabiyu kay kay a *ahay gædakani ge Melefit ni bu, àhi ana *mæslér adæskèlani ni ahkado : « Dægum kæbumoru mæzum bæruv ge Melefit ya tævu e hijiyem adæskèlani bu ni ka had. »

² Mæslér ye enjenjeni ni òru àboru mæzum bæruv ya e hijiyem gayan bu ni ka had. Àra àbaya ti ambælèk magædavani awèr dal-dal àbikabaya ana ndam ya ti zlam ga aranja ni mahændakiani ka tay akaba tæhængrioru ahàr a had ana zlam ga përa ya azavu akaba ere gani nani na.

³ Mæslér ye cü ni òru àbiyu mæzum bæruv ya e hijiyem gayan bu ni a *dæluv gædakani vu. Àra àbiya ti yam ga dæluv ni ègi akada mimiz ge mis

məmətani, nahkay zlam ya təvu àna sifa a dəluv ni bu ni dék təmət.

⁴ Məslər ya mahkər ni òru àbiyu məzum bəruv ya e hijiyem gayan bu ni a zalaka vu akaba ka məlañ ga yam ya aŋgəzoru, àdəl do ni. Àra àbiya ti yam ni dék ègi mimiz. ⁵ Eslini nici dəŋgu ga *məslər ge Melefit ya abi slimi ana yam ni, àdəm ahkado : « Nak Melefit nak njəlata, kwa ahaslani nak kəbu, nihi day nak kəbu.

Seriya gayak ya kàgray ni ti seriya ge jiri.

⁶ Seriya ge jiri ti adaba mis tàbazla ndam gayak akaba ndam mahəŋgaray *pakama gayak a.

Tàbazl tay ti mimiz àŋgəzaya ;
nahkay kəvia mimiz ana tay ge misena.

Kègri ana tay nahkay ni ti kigeni. »

⁷ Eslini nici dəŋgu ga maslaña naħaŋ àhəndaya kay kay ka məlañ ya teviyekiki zlam ana Melefit ni, àdəm ahkado : « Iy, Bay geli Melefit, nak njəda-njədani, seriya gayak ya kagray ni ti ge jiri, kigeni daya. »

⁸ Məslər ya faſ ni òru àbəkiaya məzum bəruv ya e hijiyem gayan bu na kà fat a. Àra àbəkiaya ti təvia divi ana fat na ga meviyekaba mis a halaw-halaw. ⁹ Fat ni àra èviyekaba mis na halaw-halaw ti mis ni tìndivi Melefit adaba aslərkibiyu daliya nday nani ka tay ni ti naŋ. Akaba nani dék mis ni təmbatkaba majalay ahàr gatay a ndo, tədəm Melefit naŋ gədakani agur zlam dék ndo daya.

¹⁰ Məslər ya zlam ni òru àbəkiaya məzum bəruv ya e hijiyem gayan bu na ke kərsi ga aranja na. Àra àbəkiaya ti məlañ ge ere gani nani ya agur ni ègi ləvəŋ təbədəm. Nahkay mis ni təħəpəd̥kaba

arəd gatay àna aslər azuhva daliya gatay ya tagray na. ¹¹ Ay ti tàmbatkaba majalay ahàr gatay na ndo, tèmbrən zlam magudarani gatay ni ndo daya, tìndivoru Melefit agavəla sawan̄ azuhva ambələk gatay ni akaba daliya ndahañ ya tågray ni.

¹² Məslər ya muku ni òru àbiyu məzum bəruv ya e hijiyem gayan̄ bu ni a zalaka gədakani Efret ni vu. Àra àbiya ti yam ni àdəlaba a zalaka ni ba dek. Àra àdəlaba nahəma, bəbay ya gwar egezi ni tèngəta divi ga masləkabana gwar a zalaka ni ba.

* ¹³ Eslini nìpi seteni nday mahkər təzavu akaba gwedédik ; bəlan̄ àhəraya a ma ga kurmbu ni ba, bəlan̄ a ma ga aran̄a ni ba, bəlan̄ gani ti ni a ma ga bay mahəñgaray *pakama ga malfada ni ba. †

¹⁴ Nday nani ya tåhəraya ni ti seteni, təbu tagray zlam magray ejep. Tərəkioru ka bəbay ga had ni dek ga man̄gasikabu ahàr ana tay ti tâkadvafəñva kè Melefit a. Ka fat ya ti zlam gani nani amagravu ni ti Melefit Bay njəda-njəðani aman̄gazlaya njəda gayan̄ a àki ka zlam a dek.

¹⁵ Yezu àdəm : « Bumvu slimı lala, adaba anara ti akada ga zal akal ni ; mis təsər sarta gani do. Maslañja ya ti ajəgay nu, anjəhad eri, nañ àbu àna azana gayan̄ ka vu nahəma, mêmərvu, adaba etipi nañ a mahayma ga məbəki mimili do. »

¹⁶ Seteni ni tèngasikabu ahàr ana bəbay ni ka məlañ ya təzalay àna ma *Hebri Harmagadoñ ni.

¹⁷ Məslər ya adəskəla ni òru àboru məzum bəruv ya e hijiyem gayan̄ bu ni kà aməd. Àra àbaya ti

* ^{16:12} Bəbay ya gwar egezi ni ti tawayay mara magray silik akaba ndam ge Melefit. † ^{16:13} Bay mahəñgaray pakama ga malfada ni ti aran̄a ye cü ni (13.11-18).

dəŋgu àhəndabiyu kay kay a ahay gədakani ge Mel-efit ni bu, ka məlaŋ ge kərsi ge Melefit ni. Àdəm : « Nihi ti àndava. » ¹⁸ Eslini avər àbay aku, àdi aday, dəŋgu ndahaŋ tāhənday daya. Had àdaday dal-dal : kwa ka sarta ya Melefit àgraya mis ka had a ku kani, had àdaday akada nani ndo. ¹⁹ Had àdahvu, kəsa gədakani ni èdevu məlaŋ mahkər. Kəsa ndahaŋ ya ka had ni day tèbesva. Babilon kəsa gədakani ni àgəjazlki ahàr ke Melefit ndo : Melefit àvi məzum bəruv gayan dal-dalani ya e hijiyem bu ni, ti mîseba dek ka ahar ge etekwey a. ²⁰ Had ya e kidin ga yam bu ni dek tàsləkaba ka məlaŋ gatay na, təbi va bi ; həma day təbi, tipivu va do. ²¹ Koskosay gədákani tādəgabiyu a huđ melefit bu, tādəgakiaya ke mis a, bəlaŋ gani mədəs gani agray kilę kru kru fad. Daliya gani nani ti àtama njəda ge mis a dal-dal, nahkay tìndivi Melefit azuhva koskosay ya tādəgakiaya ka tay a ni.

17

Wal hala gədakani

¹ Eslini bəlaŋ e kidin ga *məslər ge Melefit adəskəlani ya hijiyem ga məzum bəruv ge Melefit təfəŋ kà tay ni àrəkua, àhu ahkado : « Nihi ti Melefit ara atraň wal hala gədakani ni. Ra nədəfukki daliya gayan ya tara təgri ni. Wal hala nani ti awayay adəmvaba kəsa gədakani ya kà gəvay ga zalaka gərgərani ni. ² Bəbay ga had ni tāgra hala akaba naŋ a, mis ya ka had ni day tāgrafəŋa mesəwehva, èviyiya ahàr ana tay a akada ga zum na. »

3 Eslini məslər ni àzoru nu a huđ gili vu ; àzoru nu ti àna njəda ga *Məsuf ge Melefit. Nòru nìnjua ti nìpi wal naajan manjəhadani digəsa àki kà aranja ndizeni. Ere gani nani ti ahàr adəskəla, edrem kru, kà vu gayań ni dek slimi ge mindivi Mel-efit àki məbəkiani ŋgurededa. **4** Wal ni ti ni məbakabu azana ŋgəzani * akaba azana ndizeni ; nań meŋgəledveni àna zlam ga gru, àna akur su-lumani, àna ebirsli daya. Hijiyem ga gru àfəŋ a ahər bu. Hijiyem gani nani ti zlam magədavani mizeni àvu a huđ gani vu mərəhvani pisł. Zlam magədavani nani ti hala gayań ya agray ni. **5** Kè meleher gayań ni ti slimi àki məbəkiani, slimi gani nani manjahani, nihi : « Babilon kəsa gədakani, məŋ ga ndam hala akaba zlam magədavani ge mis ga had ya tagray ni dek. » **6** Nìpi wal ni èsikaba mimiz a, eviyi ahàr. Mimiz gani nani ti ga ndam ge Melefit ya təbazl tay adaba təmbrəŋ məfəki ahàr gatay ka Yezu do ni.

Nàra nìpia wal na ti àgrua ejep a dal-dal. **7** Eslini məslər ni àhu ahkado : « Agruk ejep emiteni ti kamam ? Nəhukaba ma manjahana àki ka wal na akaba ka aranja ya ti nań àki manjəhadkiani digəsa, ahàr adəskəla akaba edrem kruani na. **8** Ere ye kìpi ni ti ahaslani nań àbu, ay nihi ti nań àbi va bi. Aməcəlaya e *evid gədakani ya a huđ ga had bu ni ba ; aməcəlaya ti ara ejı həya. Ndam ga *duniya ya ti slimi gatay àbi məbəkiani ka wakita ga sifa bi kwa ka mənjəki ga məlań ni, ka ya ti etipi ere nani ni ti aməgri ejep ana tay. Aməgri ejep ana tay ti adaba ahaslani nań àbu, ay nihi ti nań àbi mək

* **17:4** Azana ŋgəzani ti azana ga bay.

amañgaya keti palam. »

9 Àhu keti : « Ahàr àdäm mis tèjalaki ahàr ke ere gani nani lala, àna mèsér zlam daya. Ahàr adeskélani nday nani ti hëma adeskèla ya wal anjéhadki ni. [†] Nday gani bëbay adeskèla daya. **10** A hud ga bëbay adeskélani ni bu ni ti bëbay zlam tìndeveriña mëzuma bay gatay a àndava. Nañ ya muku ni ti nañ àbu a bay gayan bu mba. Nañ ya adeskèla ni ti ni sarta gani gayan ènjia fanj ndo. Sarta gani gayan eminjia ti amèpësviyu a bay ni bu do. **11** Ere ye ti ahaslani nañ àbu, ay nihi ti nañ àbi ni ti nañ nañani bay ya azlalahkèr. Nañ àkibu ka bëbay adeskélani ni daya, mëk amoru mijiji.

12 « Edrem kruani ye kipi, àki ni ti awayay adëmvaba bëbay kru, tèhuriyu a bay gatay vu fanj ndo. Sarta gatay eminjia ti atëzumkabu bay akaba ere gani nani, ay ti atepësviyu do. **13** Bëbay kruani ni dek ma gatay bëlanj, tègri tèwi ana ere gani nani àna njëda gatay dek. **14** Atakadvafèjva kà Wur Tëmbak na, ay ti Wur Tëmbak ni emihiti tay, adaba nañ Gëfakani ga bëbay ndahanj ni dek, nañ Bay ga bëbay dek. Ndam ga Wur Tëmbak ni etihiti bëbay nday kruani ni daya, adaba Wur Tëmbak ni àdaba tay a, àzalay tay, tèfèkia ahàr a. »

15 Àhu keti : « Yam ya nak kipi wal hala àfèn kà gëvay ni ti mis dal-dal macakalavani, mis ga had gërgërani akaba mis ya tèdäm ma hëma gërgërani ni. **16** Edrem kruani ya kipi ni akaba ere gani nani etizirey wal hala ni, atëcakwakia zlam ya ka vu na dek, atëmbrèn nañ a mahayma. Atahèpèd nañ,

[†] **17:9** Hëma adeskèla : ka sarta gani nani ti mis tèbu tèdäm kësa Rom ti ka hëma adeskèla.

eteviyekaba məgəjəni gana. ¹⁷ Bəbay kruani ni atagray nahkay ti aſaba Melefit àgray ti ma gatay mânja ka ahar bəlanj, ti tâgrı təwi ana ere gani nani àna məzum bay gatay ni. Atagray nahkay ti duk abivoru ana vad'ge Melefit ya àfəkañ ni : a vad' nani ti pakama ge Melefit ya àdəm ni amagravu akada ya awayay ni.

¹⁸ « Wal ya kìpi ni ti ni awayay adəmvaba kəsa gədakani, bəbay gani təgur bəbay ga had naħaŋ ni dek. »

18

Babilon kəsa gədakani ni àmbədkaba

¹ Eslini nìpi məslər naħaŋ naŋ àbu asləkabiya a huđ melefit ba, njəđa àfəŋ dal-dal, asladay məlaŋ dal-dal daya. ² Àzlah kay kay, àdəm :

« Babilon kəsa gədakani ni àmbədkaba, àmbədkaba besek-besek !

Nihi ti ègia məlaŋ manjəhad ge seteni a, məlaŋ ga *məsuf magədavana.

Edidinj ya tħəpəđtay do, tħawayay tay do ni tanjəhad eslini daya.

³ Babilon àmbədkaba besek-besek ti aſaba naŋ akada wal ya àvia vu gayaŋ ana hala dal-dal ni.

Magudar zlam gayaŋ ni èviyikaba ahàr ana mis ga duniya na dek akada ga zum na.

Bəbay ga had ni dek tħagrakabá hala akaba naŋ a : ndam məsəkumoru zlam a duniya bu dek tħejxekabá elimeni

àna zlam gayaŋ dal-dalani ya tigi eri ana mis na. »

⁴ Eslini nìci dəngu ga maslaňa naħaŋ àħəndabiyu e melefit bu, àdəm :

« Lekuläm ndam goro ni slækumkiba ka ndam ga
kësa hina, hërumaya ;
nahkay ti ahar geküli àkibu ka magudar zlam
gayan ni bi,
daliya ya amagray ni amacay kuli do daya.

⁵ Hërumaya, adaba magudar zlam gayan ni kay
dal-dal,
akada ga zlam mañgaskabani diliz, àdoru e melefit
vu ni.

Nahkay Melefit àséra tewi gayan ya agray ni ti tewi
ge jiri do.

⁶ Ere ye ti àgri ana mis ni ti tegrivu bilegeni.
Tewi gayan ya àgray ni ti tegrivu sak cü.

Àgria daliya ana mis a, tècaka akada ge mis ya tisia
zum a na ;
tegrivu daliya sak cü ti mîsi akada ge ergi ni.

⁷ Ahaslani nañ àbu àna njëda dal-dal, azum zlam
sulumani dal-dal daya ;
nahkay grumi daliya dal-dal akada njëda gayan ya
ahaslani dal-dalani ni,
grumi tuway dal-dal akada zlam sulumani gayan
ya àzum ahaslani dal-dalani ni.

Adaba mam, àdëm : “Nu bay, nu wal madakway
do, enitewi day-day do.”

⁸ Gayan ya ti àdëm nahkay ni ti
daliya gayan ya amacakay a vad bëlanjani bu ni
nday hi :

kisim, tuway, lëwir, akaba aku ga mëzumaba nañ
a.

Adaba Bay ya ti agrafëña seriya kà nañ a ni ti Bay
Melefit geli ;
nañ ti njëda-njëdani. »

⁹ Bəbay ga duniya ya təgray hala akaba naŋ akaba təzumkabu zlam sulumani ni etipia azək ga aku ya azumaba naŋ a ni ti etitəwi, atəndav kuda. ¹⁰ Eticik driŋ driŋ akaba naŋ adaba aŋgwaz aməwərfəŋja tay kà daliya ye eslini na. Atədəm :

« Aw ! Aw !

Babilonj kəsa gədakani, njəda-njədani ni àmbədkaba besek-besek, adaba Melefit àgrafəŋja seriya a huđ ge njemdi bəlaŋjani ba ! »

¹¹ Ndam məsəkumoru zlam ya a duniya bu ni titəwi, təndav kuda azuhva naŋ. Tagray nahkay ti adaba maslaŋa ya ti asəkumfəŋja zlam kà tay a ni àbi va bi. Zlam gatay gani ya təsəkumoru ni nday hi : ¹² gru, ara ga sɪŋgu, akur sulumani akaba ebirsli ; azana ndize-ndizeni akaba azana sulumani gərgərani ndahanj ; biyem sulumani ya ezi akada ge tersel ni, zlam ya təgraya tay àna aslər ge mbeli a akaba àna biyem sulumana ni ; zlam ndahanj ya təgraya tay àna ara, ndahanj àna evirzegenə, ndahanj ti ni àna akur sulumana ni ; ¹³ tersel gərgərani akaba haf gərgərani ya tazəbay ti ezi àcər ni ; zum, amal, humbu akaba *alkama ; slasla, təmbəmbak, pililis akaba seret gatayani. Təsəkumoru mis akaba sifa ge mis daya. ¹⁴ Nahkay təhi ahkado :

« Zlam ya tigək eri ni dək təsləkafuka, tədəgoru driŋ, elimeni gayak akaba zlam sulumani ya kəzum ni təfuk va bi, atəŋgət tay day-day va do ! »

¹⁵ Ndam məsəkumoru zlam ya təŋgət elimeni àna məsəkumoru zlam a kəsa nani bu ni eticik

driŋ driŋ akaba naŋ, adaba aŋgwaz aməwərfəŋa tay kà daliya ye eslini na. Etitewi, atəndav kuða,
16 atədəm ahkado :

« Aw ! Babilonj kesa gədakani ni asay cicihi timey ! Ahaslani naŋ məbakabu azana ndize-ndizeni akaba azana sulumanı ndahanj.

Naŋ mençuledveni àna zlam ga gru, àna akur sulumanı akaba àna ebirsli.

17 Zlam gayaŋ ni dek àgədava a huđ ge njemdi bəlaŋjani ba timey ! »

Ndam ya təbu àna *slalah ga yam ni, nday ya tagaray ni, nday ya təhəlvù tay ni akaba ndam ya təŋgət zlam azuhva dəluv ni tìcik driŋ driŋ akaba kesa ni. **18** Tìpia azək ga aku ya azum kesa na. Tàra tìpia ti təzlah kay kay, tədəm : « Kesa gədakani akada kesa hini ti àbi day-day bi ! » **19** Təndav kuða, titewi, tàbakabiyu hađ ka ahàr, təzlah kay kay, tədəm :

« Aw ! Aw ! Kesa gədakani ni asay cicihi !

Ndam ya təbu àna slalah ga yam gatay təŋgət elimeni ti a kesa nani bu.

A huđ ge njemdi bəlaŋjani bu zlam ga kesa nani àndava dek. »

20 Lekələm ya e melefit bu ni mərumvu adaba aku àbu azum kesa ni ! Lekələm ndam ge Melefit, lekələm ndam *asak akaba ndam mahəŋgaray *pakama ge Melefit ni mərumvu ! Mərumvu adaba Melefit àgrafəŋa seriya, àpəliva zlam magədavani ya àgri ana kəli na. **21** Èslini məslər nahaj njəđa-njəđani àzay akur gədakani akada avar, àdəviyu a *dəluv gədakani vu, àdəm ahkado : « Babilonj kesa gədakani ni atəgri ti ga njəđa akada nani,

etipi kësa gani nani day-day va do. »

22 Àdäm keti :

« Ndam mivi tindu, ndam midi limis,
ndam mivi cicek akaba mezlelim atèlèbi afa gayak
va bi.

Etici daday ga aranja afa gayak va do.

Etipi ndam mélém zlam a kësa gayak bu va do,
etipi ndam mihi humbu a kësa gayak bu va do
daya.

23 Cenjel atësladay mèlanj a kësa gayak bu va do,
ataday wál va do, atagray wuméri gani a kësa
gayak bu va do daya.

Zlam nday nani dek ti atagravu va do
adaba ahaslani ndam ga kësa gayak ya
tèsakumoru zlam ni
tètama ndam mèsakumoru zlam ndahanj ga
duniya na dek,

tàgosakaba mis a dek àna matak gatay na daya. »

24 Melefit àtrab Babilonj ti adaba ndam
mahèngaray pakama gayan ya tàbazl tay ni, ndam
gayan *njèlatani ya tàbazl tay ni, akaba ndam
ndahanj ya tàbazl tay a duniya bu ni dek ti ndam
ga kësa gani tàbazl tay, mimiz gatay ni àdègaya a
kësa gani nani ba.

19

1 Eslini nìci dèngu ahènday kay kay a huñ melefit
bu, dèngu gani ahènday akada ge mis macakala-
vani dal-dalani ni. Tèdäm ahkado :

« Eleluya ! Zlèbum Melefit !

Melefit geli ti ahèngay mis, nañ àbu àna njèda àtama
njèda ndahanj a dek,
mis dek tâzlèbay nañ !

2 Mis ñæk tâzləbay nañ ti adaba seriya gayan ni ge jiri, kigeni daya.

Àwela wal hala na àna seriya.

Wal nani ti àgosakaba mis ka had àna hala gayan na.

Àbazla ndam mègrí tuwi ana Melefit a,
nahkay ti Melefit day àmbræñ nañ ndo, àgria
daliya. »

3 Tèdäm keti :
« Eleluya ! Zləbum Melefit !

Azæk ga aku ya azum kësa gani nani ni
acelorou agavəla kəlavəd ga kañgay-kañgayani. »

4 Eslini gëdákani kru kru cù mahar fadani ni akaba zlam fadani ni tâbəhad mirdim, meleher ndiña
ndiña ana had, kè meleher ge kërsi ge Melefit,
tâzləbay Melefit, tèdäm : « Aya nahkay ! Eleluya !
Zləbum Melefit ! »

Wuməri ga maday wal ga Wur Tambak

5 Eslini nìci dənju àhəndabiyu e kërsi ge Melefit
ni bu, àdäm :
« Lekulüm ciñ-ciñeni akaba gëdákani
ya ti këgrumi tuwi ana Melefit gelı,
këfumki ahàr ni ñæk ti zləbum nañ ! »

6 Eslini nìci dənju àhənday akada ge mis dal-
dal macakalavani, akada ga yam ga zalaka ya
avalahay kay kay ni, akada ga avər ya aməcəri
aday kay kay ni. Tèdäm ahkado :

« Eleluya ! Zləbum Melefit, adaba Bay Melefit gelı
nañ njëda-njëdanı,
àdəfikia njëda gayan ana leli a, agur məlañ ni ñæk
ti nañ cilinj.

7 Məmərumvu, məzumum gëda, məzləbum Mele-
fit,

adaba vad ga maday wal ga Wur Tembak ni ènjia.
Mëva gayanj àslamalava, nañ àbu ahëtay nañ.

⁸ Tèvia divi ga mëbakabu azana njelatana ya asladay na. »

Azana nani ti adëmvaba tewi ge jiri ga ndam ge Melefit ya tàgray ni.

⁹ Mëslér ni àhu ahkado : « Bëki nahkay nihî : Ndam ya tèzalay tay ga wuméri ga maday wal ga Wur Tembak ni tâmervu, tèzum gëda. » Mëk àhukivu ahkado : « Pakama hini nahëma pakama ge Melefit ededîn. »

¹⁰ Àra àhua nahkay ti nàbëhad mirdim grik meleher ndiñ ana hañkà asak gayanj ga mazlëbay nañ. Àra èpia ere ye ti nàgray na ti àhu : « Kàgray nahkay ba simiteni ! Nu day bay mëgri tewi ana Melefit akada gayak ni, akada ga bëza ga muk ya tègëskabá pakama ge Melefit ya àdëmki ka Yezu na ni daya. Kabëhadî mirdim ti ana Melefit ciliñ. Pakama ge Melefit ya ti àdëmki ka Yezu ni ti ndam mahëngaray *pakama ge Melefit tèdëm àna njëda ga *Mësuf Njelatani. »

Bay ya nañ manjëhadkiani ke pilis bëd-bëdani ni

¹¹ Eslini nìpi huñ melefit àzlëkvaba, nìpi maslaña nañ manjëhadkiani ke pilis bëd-bëdani. Bay gani nani ti slimy gayanj « Jiri, » slimy gayanj nañ ni ti ni « Àsëkañ malfada do. » Nañ àbu agray seriya ge jiri, nañ àbu akadu ge jiri daya. ¹² Eri gayanj ni akada aku ya agës ni ; ahàr gayanj ni mefedeni àna elpindinj ga bay, elpindinj nday nani ti kay ; slimy àbu mëbëkiani kà vu gayanj : slimy gani nani ti maslaña nañ àsër do, si asër ti nañ nañani kwa. ¹³ Azana gayanj ya àfakabu ni ti tâtëlvija e

mimiz va. Slimi gayan ti « Pakama ge Melefit. » ¹⁴ Gwar kələŋ gayan nahəma, ndam magray silik ge Melefit ya a hud melefit bu ni tadəboru naŋ. Nday nani gani manjəhačkiani ke pililis bəd-bədani, nday məbakabu azana njəlatani bəd-bəd talla. ¹⁵ A pakama ga Bay ya tadəboru naŋ ni bu nahəma, maslalam məzumani àhəraya. Maslalam nani ti ga məsiani ana mis ga had ni dek. Bay nani amahətay tay àna aday ga ara. Aməcəlki ka tay akada maslaŋa ya ti acəlki ka bəza ga zlam e evid bu ga məducaya zum gana ni. Məcəlkiani nani ti adafaki Melefit njəda-njədani, àzumkia bəruv ka tay a dal-dal. ¹⁶ Slimi ga Bay nani àbu məbəkiani ka azana akaba ka takolay gayan. Slimi gani nihi : « Bay ga bəbay ndahaŋ dek, Bay gədakani ga bəbay gədákani ndahaŋ dek. »

¹⁷ Eslini nìpi məslər nahaŋ micikeni jika kà fat, naŋ àbu azlah kay kay, àhi ma ana edidiŋ ya təhər a huſ melefit bu ni dek. Àhi ana tay ahkado : « Dəguma, cakalumvu, adaba wuməri gədakani ge Melefit àbu. ¹⁸ Dəguma kəndum kisim ga bəbay gədákani, kisim ga bəbay ga ndam slewja, kisim ga ndam ya təbu àna njəda ni, kisim ge pililis akaba nday ya təki ni. Dəguma kəndum kisim ge mis dek : ku kisim ge evidi, ku kisim ga nday ya ti nday evidi do ni, ku kisim ga gədákani, ku kisim ga nday ya ti nday gədákani do ni. »

¹⁹ Eslini nìpi ere gani nani akaba bəbay ga had gərgərani akaba ndam magray silik gatay. Təcakalavu ga makadfəŋvana kà Bay ya ti naŋ àki ke pilis ni akaba ndam magray silik gayan. ²⁰ Nday təbu takadvu nahkay ti Bay ya naŋ àki ke pilis ni

akaba ndam gayan ni tègès ere gani nani akaba bay mahəngaray pakama ga malfada ni yaw yaw. Bay masəkad malfada nani ti ahaslani àgra zlam ya mis tipi day-day ndo na kè meleher ge ere gani nana ; gayan ya ti àgray nahkay ni ti àgosa mis a ; àgosay ti ndam ya ti tâhəndakia zlam ge ere gani nana ka tay a ni akaba tâhəngrioru ahàr a had ana zlam ga pəra ya azavu akaba ere gani nani ni. Tàra tègəsa tay cüena nahkay nahəma, tâbiyu tay eri gani a *dəluv ga aku vu cizliv cizliv. Aku gani nani ti agəs akada ga asas ya aku agəs ni. ²¹ Ndam gatay ndahanj ni ti ni, Bay ya naŋ ke pilis ni àbazl tay àna maslalam ya àhəraya a ma gayan ba ni, mək edidinj ni ñek tərəh àna kisim ge mis ya àbazl tay ni.

20

Vì dəbu

¹ Eslini nìpi məslər nahaj naŋ àbu asləkabiya a huđ melefit ba. Lekili ga mahay ge *evid gədəkani ya a huđ ga had bu ni àfən a ahar bu, jejirbi ndibileni àfən a ahar bu daya. ² Naŋ nakən òru àgəs kurmbu ni, àwəl naŋ àna jejirbi ni, ti mânjəhad naŋ məwəlani vi dəbu. Kurmbu ni ti gavanj ya ahaslani ni, naŋ *Seteni, bay magosay mis ni. ³ Məslər nakən àra àwəla naŋ a ti ézligiyu naŋ e evid ni vu keŋim, àzləkkiviyu mahay ni, àdarvù lala. Àgray nahkay ti adəba awayay ti kurmbu ni àgosay mis ka duniya va ba, duk anivoru ana mandav ge vi dəbuani ni. Kələn ge vi dəbuani ni ti ahàr àdəm tâfaya naŋ a gəzit ga hayaŋana kwa.

⁴ Məslər nakən àra àzləkkiviya mahay na ti nìpi kursi ga bəbay, mis tàra tânjəhadviyu. Mis nday

nani ti tèvia divi ana tay ga magray seriya. Nìpi mis ya ti tèkelkia ahàr ka tay a ni daya. Tèkelkia ahàr ka tay a ti adaba tèzlapikia ka Yezu ana mis a, tèhia ma ge Melefit ana mis a. Nday nani ti tèhèngrioru ahàr a had ana ere gani nani ndo, tèhèngrioru ahàr a had ana zlam ga pèra ya azavu akaba ere gani nani ni ndo daya. Tàhèndaki zlam ge ere gani nani kè meleher gatay ahkay do ni ka ahar ndo. Melefit àhèngriviya sifa ana tay a, nahkay tànjèhadkabu a bay bu akaba Krist vi dèbu. ⁵ Mis nday nani ti nday ye enjenjeni ya Melefit àhèngriviyu sifa ana tay ni. Mis ndahañ ya tèmèt ni ti Melefit àhèngriviyu sifa ana tay fañ ndo, si ka mandav ge vi dèbuani kwa. ⁶ Nday ya Melefit àhèngriviyu sifa ana tay ye enjenjeni ni tèmèrvu, nday ndam gayan *njèlatani. *Kisim ye cù amalèbu, ay kisim gani nani emislikì mègri araña ana tay do. Etigi ndam *mañgalabakabu mis akaba Melefit, etigi ndam mañgalabakabu mis akaba Krist daya, atanjèhadkabu a bay bu akaba Krist vi dèbu.

Melefit eyefiñ kè Seteni

⁷ Ka ya ti vi dèbuani ni amandava nahèma, atafaya *Seteni a dañgay ni ba. ⁸ Atafaya nañ a ti amoru magosay mis ga had ga mèlañ ni dék. Had nday nani ti tèzalay tay Gok akaba Magok. Amacakalakabu mis ga had nday nani ga makadvani. Atacalvu do, nday akada wiyan ga zalaka ya àcalvu do ni. ⁹ Tàhèraya, tèssawadoru ka had ga mèlañ ni dék, tòru tèvelinj mèlañ ga ndam *njèlatani ge Melefit ni akaba kësa gëdakani ya Melefit awayay dal-dalani ni tekesl. Ay tàra

tèveliŋa ti aku àdækia ka tay kwa e melefit ba, àzumaba tay a. ¹⁰ Eslini tègəs Seteni, naŋ ya àgosay mis ni, tìzligiyu naŋ a *dəluv ga aku ni vu cizliv. Aaku nani bu ni ti zlam àvu agəs akada ga assas yaaku agəs ni. Ata ere gani nani nday ata bay mahəŋgaray *pakama ga malfada ni nday tèvu aaku gani nani bu àndava. Eslini nday mahkərani dek atəcakaviyu daliya məlafat akaba məlavad gani do dek ga kāngay-kāngayani.

Melefit àgrafəŋa seriya kè mis a dek

¹¹ Eslini nìpi kərsi, Bay naŋ àbu manjəhadvani dəgama. Kərsi gani nani ti gədakanı, bəd-bəd daya. Kè meleher ga Bay ni ti had akaba huđ melefit tacuhway tiji, ere ya agəjəni ni ti àbi. ¹² Nìpi mis ya tèmət ni dek, gədákani akaba nday ya gədákani do ni, jika jika kè meleher ga Bay ya ti naŋ àbu e kərsi bu ni. Wakita tèbu eslini, maslaŋa nahaj àzləkkaba tay a. Àzləkkaba wakita nahaj a daya : wakita nani ti wakita ga sifa ; slimy ge mis ya tèbu àna *sifa ya àndav day-day do ni tèbu məbəkiani ŋgərededa. Eslini Melefit àgrafəŋa seriya kè mis ya tèmət na. Ka ya ti àgrafəŋa seriya kà tay a ni ti àmənjaki ka zlam gatay ya tāgray ni. Zlam gatay gani ya tāgray ni tèbu məbəkiani ka wakita ni. ¹³ Ndam ya ti tèmətvù a *dəluv gədakanı vu ni ti dəluv ni àvəlahaya tay a. Kisim ya àhəl mis ni akaba məlan ge *kisim ni day tāvəlahaya mis ya tèmət na dek ka dala. Tāra tāvəlahaya tay a nahəma, Melefit àgrafəŋa seriya kè mis na àna mamənjakiani ka zlam gatay ya tāgray ni. ¹⁴ Eslini tèbiyu kisim ya àhəl mis ni akaba məlan ge kisim ni cizliv cizliv a *dəluv ga aku ni vu. Dəluv ga aku

nani ti *kisim ye cà ni. ¹⁵ Tamal mis slimí gayañ àki mæbekiani ka wakita ga sifa bi ti tìzligiyu maslañá gani a dæluv ga aku ni vu daya.

21

Melefit amagraya zlam na dek mæweni a

¹ Eslini nìpi huđ melefit mæweni akaba had mæweni, adaba huđ melefit ye enjenjeni ni akaba had ye enjenjeni ni tèbi va bi. *Dæluv gædakani day àbi va bi. ² Nìpi kesa *njølatani, nani Zeruzalem mæweni. Nìpi nañ àbu aslækabiya kwa a huđ melefit ba, afa ge Melefit a. Kesa gani nani ti maslamalavani akada ga wal ya àbakabá zlam sulumana ga moroni àna nañ kà zal ni. ³ Eslini nìci dængu ga maslañá nahaj àhændabiyu kay kay e kùrsi ga Bay ni bu, àdæm ahkado : « Nihi ti mælanj manjøhadani ge Melefit àbu e kidiñ ge mis bu. Melefit amanjøhad akaba tay, emigi Melefit gatay, mis ga jiba gærgærani ni dek ti ni etigi ndam gayañ. ⁴ Etitæwi va do, adaba Melefit àgriaba yam tuway ana tay e eri ba. Kisim amælæbi va bi : tuway, delælu akaba daliya day atælæbi va bi. Adaba mam, zlam ya ahaslani ni tændava, tèbi va bi. »

⁵ Eslini Bay manjøhadani e kùrsi ga bay bu ni àhu ahkado : « Nihi ti zlam ni dek næbu nagraya tay a mæwena. » Àhu keti : « Bæki ma hini, adaba pakama ya ti nædæm ni ti pakama ge jiri, malfada àkibu bi simiteni. » ⁶ Àhu keti : « Àgrava àndava ! Bay ya ti ànjøki ka magray zlam dek ni ti nu ; kwa ka mænjøki gani nu næbu. Bay ya ti emendeverin zlam dek ni ti nu gani daya ; ka mandav gani day anælæbu. Maslañá ya ti yam àkada nañ a nahæma,

anəvi yam ga sulum. Yam gani nani ti àdəl dayday do, avi sifa ana mis. ⁷ Maslaŋa ya ti èyefiŋa kà zlam magudarana nahəma, anəvi ja ga zlam gani nani ; nigi Melefit gayan, naŋ ti ni egi wur gorø. ⁸ Ay ndam aŋgwaz, ndam ya tèfəki ahàr ke Melefit do ni, ndam ya tagray zlam ya àbəlay magrani do ni, ndam mabazl mis, ndam magray hala, ndam maharam, ndam ga pøra akaba ndam masəkað malfada dek, nday ti ja gatay ti *dəluv ga aku ni. Aku nani ti agəs akada ga asas ya aku agəs ni. Nani ti *kisim ye cħ. »

Kësa Zeruzalem mħwenti

⁹ Eslini məslər nahaj e kidiŋ ga məslər adəskəlani ya tèbu àna hijiyem adəskəla ga məzum bəruv ge Melefit ye endeveriŋ məzum bəruv gayan ni àrəkua, àhu ahkado : « Ra, nədəfukki məva ga Wur Təmbak ya ara azay ni. »

¹⁰ Eslini məslər ni àzoru nu ka həma gədakani zəbalani, àzoru nu ti àna njəda ga *Məsuf ge Mel-efit. Nòru nìnjua ti àdəfuki kësa njəlatani, nani Zeruzalem, naŋ àbu asləkabiya kwa a huđ melefit ba, afa ge Melefit a. ¹¹ Kësa gani nani ti naŋ àbu asladay àna masladay ge Melefit, masladay gani àhəlabə eri a vərut akada ga akur sulumanı ya təzalay zespi, ahəlabə eri akada ga kutrum na ni. ¹² Kësa gani nani nahəma, tèveliŋ àna gudu gədakani zəbalani. Gudu ni mahay gani kru mahar cħ ; *məslər ge Melefit day tèbu kru mahar cħ kà mahay ni bəlaŋ bəlaŋ, tajəgħay. Slimi day tèki məbəkiani kà mahay ni dek. Slimi gani nani ti slimi ge dini kru mahar cħen i ga ndam *Izireyel ni. ¹³ Mahay ni mahkər mahkər, gwar kë sliri ga

məlañ fasani ni dek. ¹⁴ Asak ga gudu ni təfiyu àna akur gədákani kru mahar cə. Ka akur nday nani ti slimí kru mahar cə təki məbəkiani bəlañ bəlañ : slimí nday nani ti ga ndam *asak kru mahar cəeni ga Wur Təmbak ni.

¹⁵ Maslaña ya ti àzlapu ni ti aday ga məgur zlam àfəñ a ahar bu. Aday nani ti ga gru. Awayay agur kəsa ni, mahay ga kəsa ni akaba gudu ya èvelinj kəsa ni àna nañ. ¹⁶ Kəsa gani ti midiheni kala-kala àna zəbal. Maslaña nani àgur àna aday gayañ ni, àgur palahar gani bəlañ ezewed dəbu kru mahar cə. Palahar gani àna jikeni ni day kala-kala akaba palahar zəbalani ndahañ ni. ¹⁷ Àgur gudu ni àna ahar akada ge mis ya təgur ni, jaha diñ àna kru kru fad mahar fad. ¹⁸ Gudu gani nani tələm àna akur ya təzalay zespi ni. Kəsa ni ti ni tələm àna gru deña, pərzləñ-pərzləñ akada ga kutrum ni. ¹⁹ Asak ga gudu ni menküledeni àna akur sulumani gərgərani dek. Asak gani ye enjenjeni ni akur ya təzalay zespi ni, ye cə ni akur ya təzalay sefir ni, ya mahkər ni akur ya təzalay selcidwinj ni, ya fad ni akur ya təzalay imarot ni, ²⁰ ya zlam ni akur ya təzalay sarduwañ ni, ya muku ni akur ya təzalay kwernelinj ni, ya adəskəla ni akur ya təzalay križəlit ni, ya azlalahkər ni akur ya təzalay beril ni, ya ambəlmbu ni akur ya təzalay topaz ni, ya kru ni akur ya təzalay krisüpres ni, ya kru mahar bəlañani ni akur ya təzalay hiyesenj ni, ya kru mahar cəeni ti ni akur ya təzalay emetis ni. ²¹ Mahay kru mahar cəeni ni ti ebirsli gədákani kru mahar cə, mahay bəlañ ti ebirsli bəlañ. Dalaka gədakani ya a huñ ga kəsa ni bu ni ga gru deña,

pərzləŋ-pərzləŋ akaða ga kutrum ni.

22 Ay nàmənjoru zla nahëma, nìpi *ahay gədakani ge Melefit a kësa gani nani bu ndo, adaba Bay Melefit gelî njəða-njəðani nday ata Wur Təmbak ni, nday àna ahàr gatay kala nday ahay gədakani gani nani. **23** Fat akaba kiyi təbi təsladay məlaŋ a kësa gani nani bu bi, adaba Melefit àna ahàr gayan asladay məlaŋ gani, Wur Təmbak ni day asladay məlaŋ gani akada ge cengel ni. **24** Ndam ga had gərgərani ga duniya ni dek ti masladay ga kësa gani nani amasladi ana tay. Bəbay ga had gərgərani ga duniya ni dek atoru àna njəða gatay ni eslini ga mazləbay Melefit àna naŋ. **25** Mahay ga kësa gani nani ti atanjəhad bəŋa bəŋa məzləkabana ; atəzləkvù tay day-day do, adaba məlavad amələbi eslini va bi. **26** Mis ga had gəgərani ni dek atoru àna elimeni gatay akaba àna njəða gatay eslini ga mazləbay Melefit àna naŋ. **27** Ay ti zlam magədavani, ndam ya tagray zlam ya àbəlay do ni akaba ndam masəkad malfada ni etislikı məhuriyani a kësa nani vu do. Ndam ya ti təhuriyu ni ti si ndam ya ti slimı gatay məbəkiani ka wakita ga sifa ni kwa. Wakita gani nani ti ga Wur Təmbak ni.

22

1 Eslini məslər nakəŋ àdəfuki zalaka ; zalaka nani ti àdəl day-day do, yam gani avi sifa ana mis. Yam gani ahəlaba eri akaða ga kutrum na, anjəzaya e kərsi ge Melefit ba. Kərsi nani ti ga Wur Təmbak ni daya. **2** A dalaka ya a huđ ga kësa ni bu ni ti zalaka ni èdevu cü ; e kidiŋ gani bu ka məlaŋ ya èdevu ni ti məŋgəhaf àvu. Məŋgəhaf nani avi

sifa ana mis, a huđ ga dəzani bu ewi bəza sak kru mahar cü, kəla kiyi lu ewi bəza. Slimberi gani ti haf ge mimbilij mis ga had ga duniya ni dek. ³ Eslini ti zlam ya Melefit ètikwesl ni atələbi.

A kəsa nani bu ni ti Melefit amanjəhadviyu e kursi gayaŋ vu, Wur Təmbak ni amanjəhadviyu daya. Eslini ndam məgri təwi ana Melefit atazləbay naŋ. ⁴ Nday gani nani etipi wur ge eri ge Melefit. Slimi ge Melefit day àki məbəkiani ka tay kè meleher. ⁵ Məlavad amələbi va bi ; nahkay cenjel akaba fat day atagray təwi va do, adaba Bay Melefit geli naŋ àna ahàr gayaŋ amasladi məlaŋ ana mis. Mis ni atanjəhad a bay bu ga kaŋgay-kaŋgayani.

Mendeverin ga pakama

⁶ Eslini *məslər ni àhu ahkado : « Ma hini ya kici ni dek ma ge jiri ededinq ; malfada àkibu bi. Ahaslani Bay Melefit geli àvia *Məsuf gayaŋ ana ndam mahəŋgaray *pakama gayaŋ a ; nihi ti àsləribiya məslər gayaŋ ana ndam məgri təwi gayaŋ a ga mədəfiki ere ye ti agravu wudak ni ana tay. »

⁷ Yezu àdəm : « Bumvu slimi, nakoru afa gekəli wudak ! Ndam ya ti təgəskabá pakama ya a wakita hini bu na, təbu təjalaki ahàr nahəma, təmərvu. Adaba pakama hini ti ge Melefit. »

⁸ Nu Zen nìcia pakama gana àna slimi goro a, nìpia ere ye ti àgravu na àna eri goro a daya. Nàra nìcia, nàra nìpia nahəma, nàbəhad mirdim grik meleher ndis ana had kà asak ga məslər ya àdəfuki zlam gani ni, ga mazləbay naŋ. ⁹ Naŋ nakəŋ àra èpia ere ye ti nàgray na ti àhu : « Kàgray nahkay ba simiteni ! Nu day bay məgri təwi ana

Melefit akada gayak ni, akada bəza ga muk ya tahəŋgaray pakama ge Melefit ni, akada ga ndam ya ti təgəskabu pakama ge Melefit a wakita hini bu ni daya. Kabəhadı mirdim ti ana Melefit ciliŋ. »

¹⁰ Åhu keti : « Pakama ya a wakita hini bu ni ti pakama ge Melefit ededinj ; kəŋgah pakama gani ba, hi ana mis sawaŋ. Adaba mam, sarta ga zlam ya tədəmki ma a wakita hini bu ni ti ènja wudak. ¹¹ Maslaŋa ya ti agudar zlam ni ti ahàr àdəm mágudarkivu. Maslaŋa ya ti məbəruv gayaŋ àbəlay do ni ti ahàr àdəm mânjəhad àna məbəruv gayaŋ ya àbəlay do ni. Ay maslaŋa ya ti agray jiri ni ti ahàr àdəm mágurakivu jiri. Maslaŋa ya ti naŋ njəlata ni ti ahàr àdəm mânjəhad njəlata. »

¹² Yezu àdəm ahkado : « Bumvu slimi, nakoru afa gekəli wudak ! Nu nəbu àna zlam ga məviani ana ku way way do akada ge təwi gayaŋ ya ti àgray ni.

¹³ Wudaka zlam dek ànjəki ti nu nəbu àndava ; ka mandav ga zlam dek day nu anələbu. Bay ya ti ànjəki ka magray zlam dek ni ti nu ; kwa ka mənjəki gani nu nəbu. Bay ya ti emendeverinj zlam dek ni ti nu gani daya ; ka mandav gani day anələbu. »

¹⁴ Ndam ya ti təbarafəŋa azana gatay a ni ti təmərvu. Nahkay ti tislikı məhuriyani a kəsa ni vu, tislikı məzum bəza ga məŋgəhaf ya avi sifa ana mis ni. ¹⁵ Ndam ya ti Melefit ètikwesl tay adaba təgudara zlam a dal-dal ni, ndam maharam, ndam hala, ndam mabazl mis, ndam ga pəra akaba ndam ya ti tawayay tasəkad malfada ni dek nahəma, nday dekeni e mite bu, tislikı məhuriyani a kəsa ni vu koksah.

¹⁶ « Nu Yezu nəsləroru məslər goro ga məhi pakama hini ana ndam goro ya *təcakalavu a kəsa

gèrgèrani ni bu ni dék. Nu wur huſ ge Devit, tèdémki ma a Wakita ge Melefit bu ni ti ka nu. Nu Bamti ya asladay mèlanj ge miled✉ dal-dal ni. »

¹⁷ Mèsuf Njølatani akaba ndam ga Yezu ya ahèl tay akada ga wal ya taday ni tèhi ahkado : « Ra ! »

Ahàr àdèm maslaña ya ti ècia pakama hina ti mâhi : « Ra ! »

Maslaña ya ti yam àkada naŋ a ti ahàr àdèm mâra.

Maslaña ya ti awayay esi yam ya avay sifa ni ti ahàr àdèm mâcah ga sulum, mîsi !

¹⁸ Nihi ti nu Zeŋ nèdèm ma, ahàr àdèm maslaña ya ti eci pakama ge Melefit ya a wakita hini bu ni mèbavu slimì lala : tamal maslaña èferkiviya pakama naħaŋ àkiva ka pakama hina naħema, Melefit day emeferikiviyu daliya ya ti tèdémki ma a wakita hini bu ni ana maslaña gani. ¹⁹ Tamal maslaña àzaba pakama naħaŋ e kidiŋ ga pakama ge Melefit ya a wakita hini bu na naħema, Melefit day amazafənja ja ga zlam ya tèdémkia ma ka tay a wakita hini vu na : amazafənja ja ga məngħaf ya avay sifa na, amacafənja naŋ ga məħuriyana a kesa njølatani ni va daya.

²⁰ Bay ya ti àdèm pakama hini dék jiri ni ti àdèm : « Iy, nakoru afa geküli wudak ! »

Aya nahkay, Bay geli Yezu, ra !

²¹ Bay geli Yezu mègri sulum gayaŋ ana mis dek ti.

Ma M̄wени Sulumani ge Melefit New Testament in Muyang

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Muyang

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Muyang

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
7fea74f6-4ba4-5a54-a7cf-a6c88fbc1968